

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉS:
6-hasábos postai sor egyszer 20 Mt.
minden következőt 15 fillér.

Nyitóléc ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, március 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérlekk: Az aradi kiállítás.
- Parlamentári vita a népgyűlés miatt.
- A politikai helyzet.
- Egyrész-másról. Irta: Lux Terka.
- Asztalos Sándor hamvainak hasznosítása.
- A függetlenségi párt enged.
- A Szent Egyet jubileuma.
- Lidércelény.
- A feltékonny tanító.
- A katonai javaslatok ellen.
- Gabonaszóra Aradmegyében.
- Láng Lajos Aradon.
- A Lloyd estélye.
- A liget nem osztják fel.
- A debreceni szép grófné.

Az aradi kiállítás.

Arad, március 7.

Utóbbi időben meglehetősen kiábrándultak a városok a kiállítás rendezési vágyból, s lassankint sorra azt a tanulságot szerezték meg, hogy a kiállítás csupán parádé, melynek anyagi érdeke igen kevés. Annyi hasznot jelent ugyan, amennyi a kiállítók részére az elárulástól befolyik, s tagadhatatlan, hogy forgalmat is teremt, de mindez nem áll arányban a szükséges parádé költségeivel.

A parádé nélküli, szerényebb keretben mozgó kiállítások, mint amint legutóbb a makói volt, a kormány és szaktestületek támogatása mellett, még meguszták deficit nélkül, de a nagyobbaknál megdöbbentő mértékben mutatkozott a hiány,

mely a tér- és zelepödiakkal, mint az egyedüli bevételekkel szemben elégtelenítette a mérleget. Ha áll is az, hogy a kiállítások tanúságot tesznek egy nagyobb vidék fejlődéséről, ez a manifesztáció nem éri meg a rengeteg pénzt.

A pozsonyi kiállítás után, mielőtt annak számadásai le lettek volna zárva, felmerült az eszme, s ennek kifejezését is adtak, hogy két év múlva országos jelleggel időszerű mezőgazdasági kiállítást rendeznek Aradon, s ezzel kapcsolatban iparkiállítást is.

Már bontakozni kezdtek a tervek. A helyről is kezdtek, ha nem is egész nyíltan bár, beszélni. Szó volt róla, hogy a Csála-erdő előtti mezőn építik fel a kiállítást, s ezzel kapcsolatban megvalósulna az erdőhöz vezető közúti vasút is, mint a kiállítás maradandó emléke. Mások úgy vélekedtek, hogy megfelelőbb lesz a kiállítás számára az új városliget és a mellette elterülő mező, mint a mely a városhoz közelebb fekszik.

Még semmiféle megállapodásra nem jutottak, mikor nyilvánosságra került a pozsonyi kiállítás nagy deficitje, melyet nagyrészt Pozsony városának kell megfizetnie. Bizonyos, hogy Aradot ilyen luxus-kiadásnak kitenni nem szabad és ezért a mérvadó körök, különösen az ipari részről, a felett tanácskoznak most, hogy a kiállítás tervét, még mielőtt az komolyabb jellegű öltene, ejtsék el.

Helyes is ez, mert míg magának az iparkiállításnak, ha tisztán parádés alapokon épülne, nem lehetünk barátai, an-

nál kevésbé a mezőgazdasági kiállításnak, mert Arad nem mezőgazdasági központ. Különben is csak négy évvel ezelőtt a szomszédságban, Szegeden volt ilyen kiállítás, s így az aradi annak lehetne kitéve, hogy azt mutatná be, amit a szegedi, miután az egész országnak részvételeire nem lehet kilátás, hanem csupán a közeli vidékére.

Igaza van Gelléri Mórnak, hogy a kormány azon összegekből, melyeket a kiállítások segélyezésére bizonyos erkölcsi kényszer alatt kénytelen fordítani, inkább produktív, hasznos és maradandó ipari alkotásokat létesítsen vagy segítsen. Aradon sok olyan cél van, melyre ráférne a segítség, s ha más városok kiállítást rendeznek, magukra erőszakolván az országfigyelmét, Aradot ne bántsa a kollegiális irigység, és dárídók, parádék nélkül folytassa tovább a maga erejéből megkezdett és szép sikerekkel biztató komoly, mélyreható munkálkodást. (—y.)

Parlamentári vita

a népgyűlés miatt.

(A képviselőház ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 7.

A mai ülésen újból viharos jelenetek voltak. Három szónok jelentkezett napirend előtt: *Holló Lajos, Lengyel Zoltán és Lovász Márton*, a kik részben a tegnapi tüntetést, részben a holnapi népgyűlést panaszolták fel.

A hétről.

A facseti nap.

Hárman valának együtt, — vagy többen is talán —,
Pihent az alsós lelke a Lloydnak asztalán,
Falrengető rekontrát Roth Henrik sem rivall;
Egy Fedákot bemondván, főlhágy a partival.

Kit érdekelne mostan az alsós, a tarokk;
A hausse szal sem törődnek a gabna-ma-

gyarok
Carolus ajkán csüggnek, aki nagy szuszt vezet,
Elmondván: mint esett meg a nagy nap Facseten?

„Hogy nem kis játék volt az“, kezdi az egyszer áll;
Egy millenárís kontra ahhoz csak kis Mihály;
A buroknak akármely híres diadala,
Ahhoz, szavamra mondom, csak csirkehecc vala!

Nemess Zsigánál hét nap és hét éj egybefolyt,
A birkisí fátáknak tüzesen udvarolt,

S öltvén magára hetykén ékes oláh mezet,
A kápolnai zsokkon meg négyest rendezett.

Igy folytatta a harcot, kitartva, vakmerőn,
Tenger fratiloroknak keresztomája lőn;
A gyerekeknek tudta a legapróbbika:
Mi lesz, ha deputátul lesz a domnul Zsiga.

Tett ígéretet egy párt, kedves, mézes szavut:
Facseten is megindul a motoros vasut;
Ha kell királyi tábla: az is kerül oda,
Facseten lesz az első, nagy kulturpalota.

S mi obligát ígéret: vashidat is szerez,
S ahol folyó nem lenne, a dolgon mit se tesz;
A kedveért pár mérnök megteszi, hogy ha szól:
A Marost elvezeti arra Arad alól.

A kerületnek szíve ha Wagnerért dobog;
Hoz operát Facsetnek, az neki kis dolog.
S a színügyi-bizottság, ha kedve benn' telik,
Ütheti a direktort estétől reggelig.

De mást kér a magyarban a szív, mást kér a vér;
Facsetnek minden hétre férfi-estélyt ígér,

Diszkrétül lesz frivol az, nem tulerős, hazard;
Az erkölcsnek ilyesmi még Facseten se árt.

S a parlamentbe' öiben nem rak soha kezét,
Hetenkint három-négyszer kivágja a rezet,
Az igazságot Széllnek be fogja adni jól, —
Salace ugyan miatta hiába közbeszól.

Jogát csöppet se féltse e büszke kerület;
Refrénje az lesz: mért Pest, — és miért nem Facset?

S lehet, hogy egyik szerdán ilyen panaszba csap:
Facseten, ejnye, ordót hát már senki se kap?

A győzelem előre több volt, mint bizonyos,
Jöhetett volna bárki, nem egy kicsiny Juhos;
Az eget óriási szetreászka veré,
A bankot huszonegygyel, hogy Nemess megnyeré!

Hárman valának együtt, vagy többen is talán,
Az alsós újra indult a Lloydnak asztalán.
S kontrák közötté mindje abban megegyezett:
Hogy nincs több oly kerület a földön, mint Facset.
Forgács.

Szell Kálmán miniszterelnök felelt az ellenzéki vádaskodásokra. A miniszterelnök határozottan megmondotta, hogy a törvényes többség nem tűrheti a kisebbség erőszakoskodását és terrorizálását.

E felszólalásokat egész sereg személyes felszólalás kísérte és a közben megnyilatkozott szcénák a zsufolt karzat nagy gyönyörűségére szolgáltak.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Szell Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Széchenyi Gyula gróf. és Wlassics Gyula miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja a kérvényeket.

(A vasárnapi népgyűlés.)

Elnök jelenti, hogy a napirend előtt Holló Lajos, Lovászy Márton és Lengyel Zoltán fel fognak szólalni.

Holló Lajos felel, hogy a B. N.-ban Vészi József megtámadta a vasárnapi népgyűlés rendezőit, hogy izgatni akarnak.

Fejérváry Géza báró: Igaza volt!

Holló: A cikk azt mondja, hogy Zichy Jenő és a szóló a szociálistákkal akartak szövetekezni, és erre őket azért akarták felhasználni, hogy a rendet megzavarják és hogy az obstrukciónak tápot adjanak. Mindez szó szerint valótlan és a cikknek egy állítása sem igaz. A szociálistákkal éppen ők nem akartak szövetekezni, először azért, mert a szociálisták nem akarták megengedni a király életét. Ebbe a rendezés nem akart belemenni, épen a loyaltás ná! fogva.

Fejérváry Géza: Hallottuk az itteni beszédekből!

Holló: A szociálisták azt is akarták, hogy a népgyűlés az indemnitás ellen is hozzon határozatot. Ezt ők nem akarták, mert ilyen elhatározás csak a politikai pártokra tartozik. Ők a rendre is törekedtek. Epen ezért nem is szövetekeztek a szociálistákkal. Ők a magyar nemzet ősi jogait akarják visszaszerezni, de az Izrael Jakabok épen ezt nem akarják. Sem Izrael Jakabok, sem Vészi Jakabok nem fogják őket terrorizálni.

Aztán a felett panaszkodik, hogy a rendőrség tudomásul vette a parlament előtti gyűlést és a nemzetközi szociálistáknak a közeli Szabadság-térre engedélyezett népgyűlést. Ez ellentétetés és veszélyeztetési a rendet. (Zaj jobbról.) Kijelenti, hogy tüntetni fognak, akár tetszik Fejérvárynak, akár nem tetszik. (Zaj.)

Fejérváry: Majd elillannak és a népet ott hagyják.

Holló: Ezt visszautasítja.

(Szell a népgyűléstől.)

Szell Kálmán miniszterelnök: A rendőrség kötelességét fogja teljesíteni mind a két gyűlésen. Hogyha utcán korteskednek, azt nem lehet eltüntetni, hogy ki mehet abba a közgyűlésbe, ki nem. De a rendőrségnek az a feladata, hogy az élet- és vagyonbiztonságot megvédje, és kötelessége is a renddel együtt megvédeni. Ahhoz pedig, hogy Vészi mit irt a lapjában, nekünk semmi közünk nincs. Holló megfelelt neki a saját lapjában. Az egész dolognak pedig az a tanúsága, hogy itt csináljuk a politikát, mert ez a nemzet törvényhozása.

Rakovszky: Hát az egyházpolitikában?

Kubinyi: Azt idegen segítség nélkül csináltuk!

Szell miniszterelnök: Az utcára vinni a politikát, nem helyes.

Holló személyes kérdésben kijelenti, hogy a polgárságot megszólaltatni jogosult. Vészi pedig azért hozta szóba, mert illoyalis volt és bujtogatott.

Lengyel Zoltán a tegnapi utcai tüntetés felett panaszkodik, mert a rendőrség szerinte brutális volt és a lovasrendőrök a járdára hajtottak, sőt ő ellene és Lovászy képviselő ellen kardot rántottak. (Zaj.)

Lovászy Márton: Barátairól ismerni meg az embert. Az a nézete, hogy a nemzetközi szociálisták a kormányt támogatják és a kormány a szociálistákkal szövetekezett. (Ellenmondások jobbról.)

(Ki erőszakoskodik?)

Szell Kálmán miniszterelnök: Lengyelnek azt feleli, hogy tegnap semmi sem történt, ami jog, törvény és igazság ellen volna. A kormány nem szövetekezett a szociálistákkal, ezt felháborodással utasítja vissza. Hozzanak bizonyítékot elő, ha ilyen váddal mernek előállni. Ez a kormány a törvény mellett van és állja itt a vitát türelemmel, a szólásszabadság minden korlátozása nélkül. Az a meggyőződése, hogy a nemzet a többség mellett van és — ugymond — nekünk van igazságunk. Ez a többség törvényes, tiszta választásból került ki. Ez a többség nem erőszakoskodik, hanem igenis erőszakoskodik a kisebbség.

Ezzel a többséget kiszolgáltatni nem lehet. A tisztviselők sorsát a kormány nem köti össze a javaslattal, hanem összeköti a kisebbség. Azt azonban, hogy az ellenzék diktáljon a törvényes többségnek, nem fogadjuk el. A kisebbség terrorizálását nem lehet megengedni.

Rakovszky személyes kérdésben kijelenti, hogy titkos szövetséget lát a kormány és a nemzetközi szociálisták között. Szell miniszterelnököt teszi felelőssé a holnapi esetleges rendezavarásért akkor, ha mindakét gyűlést közvetlen közelben megengedik.

(Szövetség a szociálistákkal.)

Szell miniszterelnök újból felháborodással utasítja vissza azt az inszinuációt, mintba a kormány a szociálistákkal szövetekezne. A felelősséget elvállalja azért, hogy a rendőrség holnap a rendet fenn fogja tartani, de ha kíséret történik a rendezavarásra, (Zaj a szóloal) arról nem tehet.

Lengyel és Lovászy újból személyes kérdésben szólalnak fel

Szell Kálmán miniszterelnök megjegyzi, hogy a kormány nem tárgyalt a szociálistákkal, de az ellenzék szerint szövetekezett. Furcsa okoskodás ez, a mikor az ellenzék maga bevallja, hogy igenis tárgyalt a szociálistákkal, de nem szövetekezett is.

Kubik Béla: A miniszterelnök most úgy beszélt, mint Bánffy szokott, azért tetszett a tulajdonalnak.

Szell Kálmán miniszterelnök: A törvény alapján beszélt, de az erőszakosságot tünni nem lehet.

(Vészi személyes ügye.)

Vészi József személyes kérdésben kijelenti, hogy cikkét a Csató-féle könyvatomosból merítette. Azt nem cáfolták meg. A mi pedig a Vészi Jakabot illeti, ha a Jakabot Holló arra értette, hogy ő is szociáldemokrata, hát kijelenti, hogy nem az, ha pedig arra értette, hogy ő zsidó, hát ez igaz, bár erre nézve ő be nem folyt. (Ellenk derűtség), de szeretettel hitsorsai iránt viseli tovább hitét

Holló Lajos azt feleli, hogy azért nem cáfolta meg a Csató-féle könyvatomost, mert az kormánypárti.

Vészi József viszont kijelenti, hogy a Csató-féle könyvatomost mindenki ellenzékinek tartja. (Zajos derűtség.)

Rakovszky szerint Vészi ide hozza a gyanúsítást, mert Csatóval az ellenzék nincs érintkezésben.

Vészi fenntartja előbbi állítását.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy épen most értesítette őt Rudnay főkapitány arról, hogy azért engedte meg a szociálistáknak egy időben a népgyűlést a Szabadságtéren, mert Lakatos Miklós és még egy függetlenségi képviselő kijelentette, hogy nincs ellene kifogása. (Zajos derűtség.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

(A határidő-üzlet.)

Szünet után a kérvényeket tárgyalják s a mult szombatn megszakadt tőzsdéhatáridő üzletek ügyében beérkezett kérvények vitáját folytatták.

Zselénski Róbert gróf a fedezetlen határidő üzlet eltörlése mellett érvelt. Egyetlen okot nem tud arra, hogy fenntartsák.

Sándor Pál körülmenyesen cáfolgatja Zselénski érveit.

Önzetlen szerelem.

Irtá: Bajtay Mihály.

— Felhajtott gallérral, kart a karba fűzve bandukoltak hazafelé a holdvilágos, fehér, tavaszi éjszakában. Az utca sarkáról visszapillantottak a Margit ablaka felé. A csipkefüggönyön valami árnyat láttak végigsuhanni, bizonyosra vették, hogy Margit bámult utánuk. Mindkettőnek nagyot koppant a szíve. Erző lelkükben zsbongva elevenedtek fel, a kedvesen eltöltött estének, apró, apró édes emlékek.

— Nos, hogy mulattál? — kérdezte az egyik beamter.

— Kitűnően, — mondotta a fiatal földbirtokos.

— Mit szölsz Margithoz?

— Remek teremtés . . . Jólelkű és szerény. Van szíve . . . Tud érezni, ami ugyancsak ritkaság a mai leányoknál.

— Feleségnek való!

— Annak . . .

— Látod öregem, ha a te helyzetemben volnék . . .

— Nos?

— Szavamra mondom, nem tűnédnék sokáig. Gazdag vagy . . . Nincsenek anyagi gondjaid. Van vagyonod, van pénzed. Megengedhet magadnak azt a luxust, hogy szegény leányt végy feleségül. De én? Több az adósságom, mint a hajam szála. Nekem pénz kell. Sok, sok pénz. Temérdek pénz . . .

Nagyot sóhajtott s aztán szomorú lemondással folytatta.

— Ha nem kapok gazdag leányt, agglégény maradok.

A földbirtokos nem tett megjegyzést.

Szólatlanul lepegetett a barátja mellett. Nagyokat lélegzett. Az óra mutatója erősen előre haladott, már éjfél felé járt az idő. Kissé mámorosak voltak . . . érezték a tüzes hegyibor s a forró tea hatását. Sokkal izgatottabb volt a kedélyük, semhogy alvásra gondoltak volna. Benyitottak egy kávéházba. Lelkük táplálék után sóvárgott. A szerelmes emberek tehetetlen vágyakozása, nyugtalan idegessége nem hagyta békében háborgó szívüket, mutatni, zülleni, dorbézolni akartak. A kávéház néptelen, csendes volt. A kasszírő ásitva unatkozott. A pincérek szunyókáltak. Csak egy sarok asztalnál égett a gáz. Közös ismerősük, valami korán megvénült ősz agglégény szürcsölgette párologó feketéjét. Régi törzsvendége volt a kávéháznak az ő kedvéért maradtak ébren, különben rég bezárták volna a helyiséget. Letelepedtek az asztal mellé. Felhajtottak egy pohárka konyakot, aztán cigarettára gyújtottak.

— Nyomerult élet, — mondotta az egyik.

— Gyalázatos élet, — mondotta a másik.

— Nősülési tervekkel foglalkoztok? — kérdezte melankólis arccal az agglégény.

— En nem, — tiltakozott a beamter.

— Moglehet, — sóhajtott a földbirtokos.

— Okosan teszitek gyerekek. A családi élet az ember legszebb, legnemesebb hivatása.

Hej ha még egyszer visszavarázsolhatnám a multat . . . ne tündöjtek rajta sokáig, mert az ilyen rideg, cudar legényélet nem élet . . .

— Miért nem nősültél meg?

— Mindennek meg van a maga oka. Látsatok, én vakon hiszek a predesztinációban. A sors minden férfinak száma egy nőt. Egyenlő lelket, egyenlő gondolkozást lehel beléjük és csak ezek tudják megérteni egymást, csak ezek lehetnek igazán boldogok. Mélységes, igaz szerelemmel is csak ezek szerethetnek. Ne kacagjatok, mert ez így van és a sors sohasem kegyetlen. Mindig összehozza azokat, akiket egymás boldogítására teremtett. Alkalmat nyújt a találkozásra, a csókra, a szerelemre. Higyjétek el, hogyha az embernek nem volna gondolkozó, számító agyveleje, nem volna e földön, egyetlen boldogtalan házasság sem. Onteltségünk, vagy a hűségünk kedvéért hányszor fojtjuk el legszintebb érzelmeinket, elnémítjuk a szív szavát. Illuzió az élet. A legigazabb szerelmi mámorból is kijózanit az ideál szegénysége, egyszerű származása, vagy egyéb jelentéktelen, képzelt árnyfolt. A modern férfinak egy jellemző tulajdonsága van, a nagyfokú önzés. Jogot formálunk a pénzre, a gazdagságra és ezt a házasság útján lehet megszerezni. Pedig egy egyszerű, szerető, jó lelkű asszony, többet ér Darius minden kincsénél, csodás gazdagságánál.

Az öreg ur szünetet tartott pár pillanatig, reszkető kezeit végigsimogatta égő homlokán és szomorúan folytatta.

— Fiatal koromban kedvelt tagja voltam

Visontai Soma törvényjavaslat benyújtását kívánja a fedezetlen határidő üzlet eltörlesztésére.

Tisza István gróf hosszasan reflektál a tárgyalás során felhozott összes érvekre. Szerinte meg kell ugyan rendszabályozni ama köröket, melyek minden reális alap nélkül, tehát csupán játékból üzik ezt a határidő-üzletet, de viszont eltörlni nagy hibának tartaná, már csak a közérdek szempontjából is. Erre több példát hoz fel.

(Zárt ülés.)

Ezután a kérvények tárgyalását felfüggesztették s Széll és Láng miniszterek válaszoltak néhány kisebb, helyi érdekű interpellációra. A miniszterek választát tudomásul vették.

Végül Apponyi Albert gróf zárt ülést rendelt el, melyen elhatározták, hogy a hoinapi népgyűlés alkalmából, melyet tudvalevőleg a parlament épülete előtt tartanak, az épület összes bejárait elzárják és gondoskodni fognak azok kellő őrizetéről.

Ezzel az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

(Kormánypartii körök vélekedése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 7.

A szabadelvűpart egyik vezető tagja ma a következőket mondta a politikai helyzetről budapesti munkatársunknak:

A helyzet felettébb komoly. A magyar parlament munkaképessége meg van bénítva. És minden nap, a melylyel ez a bénulás tovább tart, kétszeresen súlyossá teszi a szituációt. Lehetetlenségnek tartjuk, hogy ez az állapot húsvétnál tovább is elhúzódjék. Addig meg kell találni a kivezető utat.

Ezt a kivezető utat mi nem a Ház feloszlásában véljük találni. Szilárd meggyőződésünk, hogy erre sor nem kerül. A kibontakozásnak a küzdő felek egymást megértése után kell bekövetkeznie. A függetlenségi pártnak formuláznia kell posztulátumait, a melyek teljesítésével az obstrukció leszerel.

És ezek a posztulátumok nem állhatnak a párt ismeretes katonai programjának megvalósításából. Hiszen maga Eötvös Károly jelentette ki, hogy az önálló magyar hadsereg felállítását ez idő szerint lehetségesnek nem tartja. A bé-

két olyan koncessziók alapján lehet megkötni, a mely koncessziók a közös hadsereg egységének keretén belül lesznek megvalósíthatók.

Erős a hitünk, hogy ez engedményeket elfogadható alakban meg is fogják találni, s hogy utóljára is ez lesz a kibontakozás ösvénye a politikai kavargás utvesztőjéből. Ennek a kibontakozásnak pedig a legjobban az állami tisztviselők és az ipar fog örüdeni. Mert szabaddá válik az ut az állami tisztviselők fizetés-rendezéséről szóló törvényjavaslatnak és a 200 milliós beruházási javaslatnak megalkotására.

Egyről-másról.

(Tavaszi rügyfakadás. — A tüntető népgyűlés. — Aktiv és passzív politika. — A matinék. — Szoyer Ilonka. — Egy kis irodalom.)

Írta: Lax Terka.

Budapest, március 7.

Március idusában volnánk, s a tavaszi szellő új reményekről, új életről susog és Budapest utcáin virágot áruló asszonyok és vidéki deputációk mindenütt. A virágokat elkapkodják a járókelők az asszonyok kosraiból s a márciusi napsugárral versenyt csillog a budapesti szép asszonyok aranyhaja, s a deputációk küldetése rendszeren egy-egy vidám bankettel ér véget.

És föld alatt s föld felett nagy a forrongás. A föld ébredzik hosszú pihenőjéből és készül a nagy munkára s az emberek vére is kezd melegedni és a politikában: harcolnak a harcok miatt. Csupa készülődés és láz mindenütt. A klubokban összegyűl egy csomó ember s a kinek jó hangja s jó svádája van, az beszél, egy néhány száz török pedig felváltva hol éljenez, hol abcugol s a fátylaöntők elégedetten dörzsölik a kezüket: lesz egy kis gseft. A szobaleányok pedig két vasárnapot odalégnak az asszonyaiknak, ha a tüntető vasárnapra szabadságot kapnak s még a dadák is azzal ijesztgetik a gyerekeket, hogy: nem mennek el a tüntetésre, ha rosszak lesznek . . .

S a parlament karzata napról napra zsúfolásig van szebbnél szebb hölgyekkel, hogy az obstrukciós napok alatt ne unatkozzanak a honatyaik. És amint méltóztatnak tudni, nem is unatkoznak. Ha más szórakozás nem kínálkozik, és esetleg nincs semmi affér, megsértik

egymást és rögtön kész az affér. És aztán némi változatosságot és ami fő, holmi kis izgalmakat hoz magával és így közben csinálják a politikát, ami mindössze abból áll, hogy az egyik ember azt mondja: akarom. A másik azt mondja: nem akarom. S amelyik szót véletlenül több száj ejti ki, abból lesz az aktív politika, míg a másiktól: a passzív politika.

Különbben itt nálunk, az ugynevezett társaság, mint valami házassági viszony, kezd már lazulni, bomladozni. Aki teheti, megy le Abbáziába, vagy tovább, de Monte Carlónál sokan megállnak. Csak: pénz! pénz! kiáltja a pénzéhes emberiség, hogy élvezhessük ennek a rövid életnek a szépségeit is. S a munkátlan és szegény emberek melegedő és levesosztó helyiségeit is csukják már be. Ha március ónagyságának eszébe jutna egy kis hideggek kellemetlenkedni az embereknek, a szegény emberek ezuttal magukra lesznek utalva, mert a humanizmus kötelessége csak a téli szegényekre terjed ki s már agyontáncolták magukat a szegényekért.

A felolvasások ugyan még olyan hévvel folytatódnak, mintha csak most kezdődtek volna, de az ő csillaguk is nemsokára letűnik már. A közönség agyon van olvasva és matinéze s a csillárok fénye helyett már inkább vágyódik a csillagok ragyogására és a legszebb hangú, szecessziós-frizurájú koncert énekesnő helyett is szivesebben hallgatná már a Margitsziget bokrai közt daloló fülemilét.

A színházakban az érdekes vendégszereplések pedig még ezután jönnek. Az operák csalóányai tudvalevőleg mindig légi rokonaikkal kelnek utra, s ami legérdekesebb mostanában a budapesti színházak előadásai között, az a „Moharózza” és ebben: Szoyer Ilonka. Ez a szép, poetikus és igazi művészleány, istenáldott művészzel, akit nem a klikkek, de az őszinte elismerés tapsal kísérnek művészi útján. Ennek a leánynak sem a merkantilisták, sem az agráriusok és senki sem ütötte a reklám dobját, és máma Budapesten ő van legközelebb a tiszta és igaz művészkedvelő közönség szívéhez.

Hogy pedig a közönség kinötte magát a kiskorúságból s hogy önálló s egyéni lett, akit sem a szekérszámra hordott virágokkal sem a mártíromsággal és hál' Istennek semmivel se lehet megtéveszteni, azt hiszem, ennek minden jóízű ember örvend. Mert a kíváncsiság még se érdeklődés és az érdeklődés nem mindjárt az elismerés.

Ha több helyem volna a betűim számára, még beszélnék egy keveset a Bródy ur lapjáról, a legújabb irodalmi eseményről. A Jövendő érdekes és őszinte szavának ígérek, de semmivel se érdekesebb és őszintébb, mint a Kiss József: Hét-je.

az uri társaságoknak. Szép állásom, jó fizetésem volt. Szerettek a nők. Apró sikereim elbizakodottá tettek s elhatároztam, hogy ha nőülök, csak gazdag, dús gazdag leányt veszek feleségül.

— Okosan gondolkodtál, mondotta a be-

amter.
— A te észjárásod szerint, meglehet, — igen. Valami mulatságon összeakadtam egy szegény, egyszerű kedves leánykával. A neve, mellesleg. Nem volt valami feltűnő szépség, de nyílt, őszinte modora, ártatlan kedvessége, rendkívül rokonszenvesé tette. Nagy hatást gyakorolt a lelkemre. Amikor megpillantottam, valami csodás, titkos sejtelem azt sugta nekem, hogy ő az, a rég keresett, várva várt ideál. Ugy éreztem, hogy végtelen boldog tudnék lenni vele, és észre vettem azt is, azonnal, hogy a leányka nagyon vonzódik hozzám. Mikor azonban megtudtam, hogy szegény, s hogy páz száz forint az összes hozomány, elfojtottam érzelmeimet . . . Lemondtam komoly szándékaimról, és készakarva kiábrándultam belőle. Hanem azért sokszor gondoltam rá és lázas éjszakáimon sokszor álmondtam róla. Valami lelkifurdalás félet is éreztem. A sajnálatnak és a szeretetnek csudálatos hangulat keveréke volt az . . . Megakartam hálálni ártatlan bizalmát és elhatároztam, hogy férjhez adom. Volt egy gazdag és jóbarátom . . . Rajongó idealista lélek. Osszehoztam őket valami társaságban. A fiu mihamar megszerette a leányt. Mindenben kedvére járt neki. De gyöngéd figyelmessége sokáig eredménytelen volt. A leány érzékellen,

hideg maradt. En pedig, az elefánt szerepét játszottam minden alkalommal. Más felé tereltem a társaság figyelmét, csak hogy zavartalanabbul beszélgethessenek, hogy jobban összebarkózzanak. Ha pedig egyedül voltam a leánnyal, minden alkalmat megragadtam, hogy dicserhessem, magasztalhassam előtte, a barátom jó tulajdonságait. — És ilyenkor rám tekintett kíváncsan, csillogó kék szemével. Remegett a teste, szólni akart, aztán összeharapta az ajkait. Tekintetéből mélységes szerelem sugárzott felém, de azért éreztem néma vádját . . .

— Miért dicsered? Hisz nem érdekel ő engem. Miért kívánod, hogy őt szeressem, hogy az ő felesége legyek, mikor én csak téged, egyedül téged imádlak . . .

Mikor aztán, a barátom megkérte a kezét, a leány nem adott neki határozott választ. Találkozni, beszélni akart velem . . . Egy utolsó kísérletet tett még . . . kisírt szemekkel, bánatos arccal kérdezte meg tőlem.

— Hozzá menjek?
— Feltétlenül . . .
— És maga örül neki?
— Szívből gratulálhatok.
— És semmi, egyáltalán semmi ellenvetése sincsen?
— Nincs . . . Kifogástalan parti. Boldog lesz vele . . .
— Igaza van . . . egyszer ugyanis férjhez kell menni . . .

Aztán megtörtént az eljegyzés nemsokára, meg az esküvő is. A barátomnak én voltam az egyik tanúja. Keserves szerep volt mondhatom . . . A menyasszony, az egész szertartás alatt úgy nézett rám, mintha martir halált szenvedne miattam.

Mikor esküre került a dolog, elcsuklott a szava. Halkan, feldokolva mondotta:

— Szeretem . . .

Könycsépp szökött a szeméibe . . . felzokogott és ájulás környékezte . . . Tudta, hogy hamisan esküszik. Hígyjétek meg, nekem is a szívembe nyilallott valami . . . Alávalónak, gáznak, nyomorultnak éreztem magam. Talán azért, mert abban a pillanatban játszottam el könnyelműen, egy hosszú emberéletnek a boldogságát. Aztán eljárógtam hozzájuk néha-néha. Mintaszerű családi életet éltek. Boldognak éreztem magam az ő egyszerű körökben. A férj mindig áldva emlegette azt a pillanatot, melyben megismerte a feleségét.

Istenem . . . Micsoda méruetetlen boldogságot nyujthatott volna az az asszony, nekem, akit imádot, mikor azt is boldoggá tudta tenni, akit nem szeretett soha . . . de soha . . .

A két jóbarát csillogó szemekkel hallgatta az elbeszélést. A földbirtokos izgatottan pedergette selymes szőke bajuszát, a beamter tőprengő tündödéssel bámult a levegőbe.

— Nos és gazdag parti, nem akadt aztán?

TÁVIRATOK.

A porta és a reformok.

Konstantinápoly, március 7. A porta értesítette az osztrák magyar és az orosz nagykövetet, hogy az amnesztia következtében külön bizottságot alakítottak, amely bizonyos demarkációs vonalon végrehajtja a Bulgáriába kivándorolt bolgár családok visszatelepítését. A vizsziatéró bolgárokat lefegyverezik és a hűség eskü leletelére kötelezik. A porta adatai szerint eddig 400 emigráns tért vissza.

A macedon kérdés.

London, március 7. A Standard konstantinápolyi tudósítója a nagyvezérrel beszélgetést folytatott a macedóniai reformokról. A nagyvezér azt mondta ez alkalommal, hogy a reformokat a legpontosabban végre fogják hajtani, csak időt adjanak Törökországnak. Macedónia minden részében mérnökök dolgoznak új utak építésén és kétségtelen, hogy ennek következtében a tartományokban a kereskedelmi forgalom jelentékenyen növekedni fog.

Asztalos Sándor

hamvainak hazaszállítása.

(Levél Genfből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Asztalos Sándornak, Aradváros megmentőjének hamvai messze hazájától, Genfben porladoznak, holott pedig itt lenne azok helye magyar földben és pedig a mi városunk temetőjében.

Ez a gondolat buzdította Plesch Hermant, városunk derék polgárát arra, hogy — mint arról már megemlékeztünk, mozgalmat indítson Asztalos hamvainak hazaszállítására.

Mindenekelőtt levelet intézett Genf városához, hogy hol fekszik a hős. A levélre, mint irtuk, megérkezett a válasz a genfi temetőrendező intézettől, mely ott a város kezelése alatt áll.

A genfi levélben meg van írva, hogy Asztalos Sándor tényiege a genfi temető egyik sírgödörében alássza örök álmát, de az a körülmény teszi nehezzé a dolgot, hogy ugyanabba a sírgödörbe még két halottat temettek el és

— Soha . . . Soha . . .

A történet nagy hatást gyakorolt mindkettőre. A beamter Margitra gondolt. Biztos jelekből következtette, hogy a leány szereti. Hisz félig meddig be is vallotta már egyszer. Irtózott a gondolattól, hogy belőle valamikor ugyanilyen szürke sivar ember váljék, mint ez a kiélt öreg ember, aki ifju korában egyenlő elveket vallott vele.

Es másnap mindketten megkérték a Margit kezét. A leány bevallotta, hogy a földbirtokest nem nagyon szereti, de azért mégis csak őt választotta.

— Tudja barátom, mondotta a beamternek szegények vagyunk mind a ketten. A szerelem kevés a boldogsághoz. Nem mondom ha gazdag leány volnék. De így nem lehet. Hanem azért nem fog haragudni ugye? Jó barátok maradjunk továbbra is?

A szép Margit sokat ígérő biztató mosollyal bucsuzott az ideáljától. Kikísérte a lépcsőházba. Sajnáta is egy küssé. A beamter nagyot lélegzett. Megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Bolond dolog a mai világban idealistának lenni. Jó, hogy a leányoknak több eszük van mint a férfiaknak . . . Fecseghet felőlem akármit az a kornely szentimentális agglegény. Azért mégis csak gazdagon fogok nősülni. Mert csak az az egyedüli, önzetlen szerelem, ha egy szép gazdag leány, szegény ördögnek nyujja a kezét!

most már nehéz lesz annak megállapítása, hogy a három csontváz közül melyik a hős katonáé. Genf városa pedig azt véleményezi, hogy kellő adatok mellett orvosszakértő közbenjöttével könnyű lesz az igazi csontvázat megállapítani.

Plesch Herman most már *Institoris* Kálmán polgármesterhez fordult, ki örömmel vett tudomást az eddigi sikeres eljárásról és megígérte Pleschnek, hogy a város nevében meg fogja tenni a további lépéseket.

A polgármester első dolga volt Asztalos Sándor külső alakjára vonatkozó adatokat összegyűjteni. Az azonosságra vonatkozólag rendkívül megkönnyítette a dolgot az a körülmény, hogy egy golyó hatolt be Asztalos koponyájába és csontpedést okozott. Ez adatokat a polgármester el is juttatta azonnal Genf város temetőrendező intézetéhez.

Ma megjött Genf városától a válasz *Institoris* Kálmán polgármesterhez intézve. A levélben az intézet arra kéri a várost, hogy az exhumálás és kutatás költségének fedezésére legalább száz frankot küldjön be és előre jelzi, hogy a szállítás költségei külön fizetendők.

Plesch Herman jelentkezett a polgármesternél, aki tudomására juttatta, hogy a város a holttest hazaszállítására pénzt nem adhat. Ez a váratlan és szomorú körülmény arra bírta Plescht, hogy gyűjtést indítson s úgy teremtsen elő a pénzt.

Elismerésre méltó, szép dolog az, amelyet Plesch Herman tesz, s a társadalom bizonyára mellé áll ebben a hazafias ténykedésben.

A függetlenségi párt enged.

(Kossuth Ferenc az obstrukcióról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 7.

A *Neue Freie Presse* budapesti tudósítója ma beszélgetést folytatott *Kossuth* Ferencel, a függetlenségi párt vezérével, a politikai helyzetről, az obstrukcióról és a függetlenségi párt álláspontjáról.

A tudósító azt mondja, hogy szükséges volt a helyzetet tisztázni, mert a különféle ellenőrizhetetlen hírek labirintusában senki sem tudta eddig megmondani, hogy mit akar tulajdonképpen a függetlenségi párt. Mert az az egy bizonyos, hogy a függetlenségi párt bizonyos feltételek mellett átengedi a katonai javaslatokat.

Mik hát azok a feltételek? Ez a kérdés tolul most előtérbe, mert ezt még nem tisztázta senki.

Nem lehetett eddig tudni, hogy a harc voltaképpen csak a javaslatok ellen folyik-e vagy pedig a nemzeti rekompenciák érdekében. A függetlenségi párt szónokai által tett 36 határozati javaslat politikailag is, lényegileg is olyan divergáló tartalmu, hogy ezekből a pártnak valamely programját összeállítani teljességgel lehetetlen.

Kossuth Ferencnek az újságíróval folytatott beszélgetése a következő tartalmu:

— Milyen közjogi alapon áll tulajdonképpen a függetlenségi párt és nem gondolja-e, hogy a párt jelenlegi mozgalmával ellentétbe jutott ezelőtt vallott közjogi programjával?

— Ettől nem kell a pártnak tartania, — felelt Kossuth — mert ellenkezőleg, mostani fellépése világos törvényi alapon áll, melyet az 1867. évi 12-ik törvénycikk 12-ik szakasza nyujt. A törvény ezen rendelkezése szerint a nemzetnek mindig meg van az a joga, hogy megállapítsa a feltételeket, melyekhez az újoncok megajánlását köti

— Tehát csak feltételekről van szó, vagy a függetlenségi párt ellensége-e a hadseregnek.

— Tudom, hogy Ausztriában azt a téves nézetet terjesztik, mintha a mi pártunk a hadsereget ócsárolná. Ez nem igaz. Pártunk elismeri, hogy ennek a hadseregnek a legénysége Európa harca legjobban termelt nemzeteinek soraiból kerül ki, s hogy a tisztikar vitézsége mintaszerű. De éppen azért, mert így áll a dolog s mert a közös hadsereget mindennek dacára az utolsó hadjáratokban megverték, ebben találja pártunk a csalhatatlan bizonyítékot arra, hogy a szervezés hibája a hadsereg állapotában és szellemében keresendő. A hadsereg számbeli nagysága szerint is már *nép-had*, nem pedig *zsoldos-had*. Mégis a nép a maga szellemével és a maga ideáljaival számüzve van belőle; holott ebből a szellemből és ezekből az ideálokból buzog a legbőségesebb erő forrása. A katonai hatalmak mindig csak a számokat tartják szem előtt, holott még koránt sincs bebizonyítva, hogy ezeket a túlnagy seregeket lehetséges lesz-e kellően mozgósítani, élelmezni és a háboruban felszereléssel ellátni. A katonai hatalmak sutba dobják a szellemi momentumokat, holott mindig arra kellene törekedni, hogy a hadsereg olyan állapotban legyen, melyben ezen szellemi erők kifejlődése a legnagyobb mértékben lehetséges. Csak a szellemi momentumok győzhetik le az önfentartás ösztönét; de a gépies fegyelem ezt sohasem fogja elérni. Az utóbbi a veszély pillanatában enged és következik, mint a cseh csatamezőkön történt a vad futás.

— A függetlenségi párt nem akarja a védelem eszközeit kevesbiteni?

— A függetlenségi párt azt kívánja, hogy Magyarország védkötelezettségének, melyet az 1723. trónöröklési törvény ró az országra, a koronával szemben eleget tehessen. Az 1859-iki és 1866-iki hadjáratok azokat a bizonyítékokat szolgáltaták, hogy a hadsereg magában nem lett volna elegendő az ország elfoglalását vagy a korona elvesztését megakadályozni. Hogy ezek az eshetőségek nem következtek be, az egyedül a győzedelmes ellenfél mérsékletének köszönhető. Ilyen tapasztalatok után azonban az országnak joga van arra, hogy a védelem oly eszközeit szerezze meg, melylyel a korona iránti védkötelezettségének eleget tehet. Ilyen sereg csak az önálló magyar hadsereg lehet, melyben a mi népünk katonai szelleme teljesen kifejlődhetik. Ez a szellem azonban megtörik, ha más népek idegen szelleméhez akarják alkalmazni és akkor nem marad más, mint az anyag, melynek nincs valódi ellentálló ereje.

— Csak nem hiszi elnök ur, hogy most lehetséges volna önálló magyar hadsereget felállítani?

— Ha uralkodónk a magyar jellem tulajdonképeni lényegével megismerkednék, akkor semmiesetre sem volna lehetetlen, ami különben is minden állam természetes joga, így tehát a magyar államé is, mert hiszen Magyarország nemcsak elidegeníthetlen jogai szerint, de fennálló külső törvényei szerint is állam. De addig az időpontig is, míg az uralkodó meggyőződik arról, hogy törvényes királyával szemben nincs lojálisabb és odaadóbb nemzet, mint a magyar, pártunk, amennyiben a király megtartja a törvényeket, lehetségesnek, sőt szükségesnek tartja, hogy a hadsereg mai szervezetében is a magyar nemzeti irány jobban kifejezésre jusson és hogy engedmények télessenek, melyek a dualizmusnak jobban megfelelnek és melyek a hadsereg erejét nemcsak nem gyengítik, hanem tetemesen emelik. Ausztriában a kormány a király előleges tudomásával és beleegyezésével alkudozik a számra nézve igen csekély jelentőségű pártokkal is. A magyar király akarata nem lehetett hát akadály arra, hogy

a magyar kormány ugyanazt tegye, amit az osztrák kormány Ausztriában számtalanszor megtett, avval a különbséggel mégis, hogy itt nálunk egy igen nagy és igen erős párttal foly- nék az alkudozás.

— Milyen feltételek mellett volna tehát hajlan- dó a függetlenségi párt a katonai javaslatokat át- engedni?

— Erre vonatkozólag ma nem tudok nyi- latkozni! ezt csak pártunk teheti. De csak egy komoly és a nemzeti jellegre nézve értékes aján- lattal lehetne esetleg megközelíteni pártunkat. Ál- lásfoglalásunkat ez ügyben különben helyesli az ország egész lakossága, amit a gyorsan egy- másután következő monstre-küldöttségek, a törvényhatóságok és községek feliratai is bizo- nyítanak.

— Nem gondolja, elnök ur, hogy az önk pártja nagy felelősséget vállal magára?

— A kormány vesz magára felelősséget, nem mi, mert a kormány köteles a helyzet tisztá- sára szükséges eszközöket megszerezni, annál is inkább, mert érzi és tudja, hogy az egész ország egyetért velünk. Az is kizárólag a kormány kö- teleossága volna: meggyőzni az uralkodót arról, hogy egy kielégített magyar nemzetben teljesen megbizhatnák, hogy egy elégedett Magyarország a korona legerősebb támasza volna.

Eddig tartott az érdekes beszélgetés.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A dolovai nábob leánya, színmű. Este: Lohengrin, opera. (Bérletszünet.)
Hétfő: Lohengrin, opera. (Páratlan bérlet.)
Kedd: Figaro házassága, vígjáték. (Párosbérlet.)
Szerda: Bob herceg, operette. (Bérletszünet.)
Csütörtök: Bob herceg, operette. (Bérletszünet.)
Péntek: Bob herceg, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Bob herceg, operette. (Páros bérlet.)

Elismerés a szintársulatnak.

— A szinügyi bizottság Zilahyhoz. —

Arad, március 7.

Említettük, hogy Aradváros szinügyi bi- zottsága legutóbbi ülésén elismerését fejezte ki Zilahy Gyula igazgatónak, Orbán Árpád kar- mesternek a Lohengrin előadása alkalmából. Szintügy elismerését fejezte ki a bizottság az Aradi Dalegyesületnek is az operában való köz- reműködéséért, melyről az egyesület elnökségét átiratban fogják értesíteni. A bizottság ma a szinigazgatónak a következő „határozatot” kül- dötötte meg:

Zilahy Gyula az aradi Nemzeti Színház igazgatója, ugyanis első volt a vidéki magyar szinigazgatók között, ki Wagner Richard hatal- mas dalművének Lohengrin betanítására vállal- kozott és megmutatta azt, hogy nemes törek- véssel egyesült kitartó buzgalommal, a lehetet- lennek látszót lehetővé tenni, s egy ily nagy- szabású készütséget s nagymérvű zenei kép- zettséget igénylő mester művet kifogástalanul s a vidéki igényeket messze túlszárnyaló mó- don előadni képes.

Elismerés illeti tehát az igazgatót, eme fé- nyes erkölcsi sikerrel végződött vállalkozásáért s a mint ő ezt méltán kiérdemelte, úgy telje- sen rászolgált arra egyrészt Orbán Árpád a színház alapos készütséggel karmestere is, ki fáradságot nem ismerő szorgalmával zenei tu- dásának teljes érvényesítésével a dalmű elő- adásához nagymérvű hozzájárult, másrészt pedig a szintársulat tisztelt tagjai is, kik a reájuk háruló feladatokat oly nem várt ered- ményrel megfelelni tudtak.

Mindezeknél fogva a polgármester előter- jesztésének egyhangú elfogadásával, Zilahy Gyula szinigazgató és Orbán Árpád karmester uraknak, valamint az aradi Nemzeti Színház tisztelt tagjainak elismerésünket nyilvánítjuk.

Arad, sz. kir. város szinügyi-bizottságának 1908. évi március hó 4-én tartott üléséből. Ki- adta Marossy, biz. jegyző.

* A nagymama. Egy kedves, fiatal aradi leányka, Jávör Aranka lépett ma színpadunkra. kit olthatatlan vágy vitt a kulisszák közé, ki érzi magában azt az erőt, hogy a világot jelentő deszkákön érvényesüljön. Megjelenése kedves, organuma még nem erős, de bihezeltő, intel- ligenciája erős és alakító képességének jelei ki csillámlanak szavaiból, kitűnnek szabad és természetes mozdulataiból. Mai bemutatkozását a Nagymama Mártha szerepében a közönség szívesen fogadta és több jelenetét megtapsolta; ügyes játékáért virágcsokrokat is kapott. Le- gyen e virág, a felhangzott taps buzdítás arra, hogy a pályáján tovább haladjon. A tehetség- hez párosuljon a lankadatlan szorgalom, a ko- mely törekvés és ha a képességet izmosítja a szorgalom, a színpadnak nyeresége lesz benne. A fiatal színésznő környezetében kitűntek Fo- linuszné a Nagymama szerepében, Zilahy, Ter- nyei és Sarkadi. Carolus.

* A Bob herceg színlapja. Kevés bemutató előadás elé nézett az aradi közönség olyan ér- deklődéssel, mint a Bob herceg szerdai premijé- elé. A láz, amely ezt a kedves operettet a fő- városban immár a második jubileumához jut- tatja, elterjedt a vidéken is s így például Te- mesváron, ahol a Bakonyi-Martos-Huszka ope- rettet ma este adják először, már két nap óta nem lehetett jegyet kapni az előadásra. Az aradi színházban szerdán este mutatják be a Bob herceget; az előadás színlapja s szereposz- tása a következő:

Bob herceg.

Regényes operette 3 felvonásban. Írták: Martos Fe- renc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzette Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Felinuszné Cs. Etel.
György herceg	Rózsa Lili
Viktória hgnő	Szilasi Juliska
Lord Lancaster	Békassy Gyula
Pomponius	Polgár Sándor
Hoppmester	Füredi József
Táncmester	Juhász Sándor
Tom	Győre Alajos
Annie	Sz.-Karácsonyi M.
Plumpuddiny	Sarkadi A.
Gipsy	Németh János
Pickwick	Tukoray L.

A színházi iroda az operett bemutatójára vonatkozólag a következőket közli: A Bob her- ceg nagyhatású operette, mely a jövő hét játék- rendjébe fel van véve, részben új kiállítás- ban kerül bemutatásra. A szabóműhelyben láza- san folyik a munka az új jelmezek készítésén, az ujdonságban csaknem az egész személyzet foglalkozva van. A második felvonásban Polgár Sándor igen érdekes helyi vonatkozású kuplékat fog énekelni.

* Lohengrin opera vasárnap előadása, tekintet- tel a dalmű hosszúságára, kivételesen 7 órákor kezdődik. Az igazgatóság felkéri a közönséget, hogy helyeiket a nézőtérén pont 7 órákor fog- lalják el, nehogy a járás-veléssel, vagy ajtó- csapkodásokkal a dalmű előadása megzavar- tassék.

* Vasárnapi előadások. Zilahy igazgató mélt- ányolva a délutáni előadásokat látogató köz- önség érdeklődését, rendszeren a legsikerültebb darabokat tüzi műsorára vasárnap délutáni elő- adásra. Így ez alkalommal is d. u. 3 és fél órai kezdéssel, fél helyárrakkal A dolovai nábob leánya kerül színre, melyben Zilahy Gyula igaz- gató leghíresebb szerepét, a Bilitzky kadétot fogja játszani. Este 7 órákor rendes helyárrak- kal a Lohengrin, Wagner nagy operája kerül színre. Ezen előadás iránt olyan nagy érdeklő- dés mutatkozik a közönség részéről, hogy csakis úgy tudott az igazgató eleget tenni a közön- ség érdeklődésének, különösen azoknak, akik páholyba óhajtottak menni, hogy a hoinapi va- sárnap Lohengrin operát általános bérletszünet- ben adatja elő. Hétfőn azonban a rendes párat- lan bérletben kerül színre Lohengrin.

Egy havi közigazgatás.

(A megyénél és a városnál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A hónap 7 ike a közigazgatási bizottságok napja. Ma délelőtt a megyénél, délután pedig a városnál ülésezett a közigazgatási bizottság.

A megyei ülésen, melyen Urbán Iván főispán elnökölt, a rendes jelentések közül érde- kesebb volt az állatorvosé. Az elmúlt hó fe- lyamán Aradmegye területéről 4610 állatot szállítottak belföldre, melyek közül 612 szar- vasmarha, 3652 sertés. Külföldre 164 szarvas- marhát, 216 sertést, 52 juhot és 4 lovat. Kül- földről 32 szarvasmarhát hoztak be és pedig Pankotára.

Az állategészségügy kielégítő volt. A száj- és körömfájás megszűnt, a rüh kór ellen- ben terjedt.

A tanfelügyelő egyebek között a csucsi és mondorlaci iskolaügyről tett jelentést. A két községnek régi óhajta, hogy állami iskolát kapjon. Ez ügyben kérdést intéztek a kultusz- miniszterhez, ki arra leirt, hogy nincs fedezete állami iskola létesítésére, de hajlandó az eset- leges községi iskolát bizonyos összeggel segé- lyezni. Tekintettel arra, hogy a községi iskola helyiségeül Mondorlakon kiszemelt kincstári épület tulajdonjoga iránt ez idő szerint kétsé- gek vannak, a tanfelügyelő az ügy tisztá- zására csak a jövő ülésen tesz javaslatot.

Fontosabb tárgy volt még a gabona uzsora ügye, melyről más helyen írunk.

Urbán Iván főispán elnöklete alatt jelen voltak az ülésen: Dálnoki Nagy Lajos alispán, Bánhidy Antal báró, Beles János, Balázs Ist- ván, Boros Iván, Farkas Győző, Faragó István, Hanthó Jenő, Issekutz Károly dr., Kráilitz Gyula, Keller Izsó, Keresztes Gyula, Kovács Lajos, Kellner György, Meszlényi Antal dr., Nachtnébel Gyula, Schill József, Sorbán János, Takácsy Sándor dr., Trutia Péter, Vásárhelyi Béla, Varjassy Arpad.

A városnál délután 4 órákor tartották meg a közigazgatási bizottság ülését szintén Urbán Iván elnöklete alatt. A városi közigazgatás feb- ruár havi menetében semmi kiemelkedőbb mozzanat nem történt. Tudomásul vette a bi- zottság, hogy a földművelésügyi miniszter el- fogadta Varga János volt aradi állatorvosnak állásáról való lemondását, ennél fogva az ellene folyamatban lévő fegyelmi eljárást megszü- nítették.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész jelentése szerint az aradi törvényszék fogházában a múlt hónapban összesen 127 egyén volt letartóztatva, ezek között 119 férfi és 8 nő. A rabok közül jogerősen elítélt 95, felebbezés alatt álló 10, vizsgálat alatt 22, A munkával foglalkozó el- ítéltek száma 42, ezek keresete január hóban 49 korona.

Kellner György törvényhatósági kir. állat- orvos jelentése szerint a város területén a múlt hóban egy takonykóros lovat bunkóztak le, me- lyet Ó-Pécskáról hoztak be Aradra. Ezzel a veszedelmes betegség meg is szűnt.

A három aradi marha-rakodó állomásról januárban 109 darab szarvasmarhát szállítottak el Bécsbe.

A bácskai- és simándi-utak kövezéséről tárgyaltak még a bizottságban. Az utszakasok burkolását tudvalevőleg a kissebesi gránit-bánya társulat nyerte el s a vele kötendő szerződésre vonatkozólag kikötötte a közigazgatási bizottság azt, hogy a burkolásra használandó háromne- gyed kockakövek egy része szidóvári gránit, másik része pedig fülekvidéki bazalt legyen. A szerződés megkötésénél való részvételre meg- kérték szakértőül Hegedüs László és Keller Izsó tagokat.

Az ülésen *Urbán* Iván főispán elnöklése alatt jelen voltak: *Institoris* Kálmán polgármester, *Kádas* Kálmán főjegyző, *Lócs* Rezső tanácsos, *Reicher* Károly főjegyző, dr. *Pozsgay* Lajos főorvos, dr. *Meszlényi* Antal kir. ügyész, *Farkas* Győző pénzügyigazgató, *Keller* Izsó kir. főmérnök, *Kellner* György tvh. kir. állatorvos, *Vasadi* Lajos kir. segéd-tanfelügyelő, dr. *Barabás* Béla, *Bing* Vilmos, *Hegedűs* László, *Péterffy* Antal, dr. *Robitsek* Ágost, dr. *Steinhart* Mór, *Szalay* Antal.

A Szent Egylet jubileuma.

(A kétszáz éves *Chewra Kadisa*.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 7.

Nagy ünnepet ül e héten az aradi zsidó hitközség kebelében működő humanus egyesület, a *Chewra Kadisa*: kétszáz éves főnállását a nagytekintélyű egyesületnek, amely elejétől fogva a szegények, ügyefogyottak segítésének szentelte minden erejét.

Az egyesület főnállására vonatkozó okmányok, amint a *Rosenberg* Lipót hitközségi főjegyző által ez alkalomra szerkesztett, érdekes Emlékirat fölemlíti, az 1729. évig nyulnak vissza. Azonban teljes bizonyossággal meg lehetett állapítani, hogy a *Chewra Kadisa* már a 18. század elején szerveztetett s a huszadik század kezdődésével tehát fenállásának második századéve zárult. Az 1723. évi okmányok négy férfiú nevét említik föl, a kik az egyesület kebelében voltak: *Arad* *Éliás* (Eisik fia), *Winkler* Mendl, *Zoref* Hirsch és fia, *Herz* Ábrahám.

(Az egyesület történetéből.)

A száz évvel később, vagyis 1829. évben — mint ez minden *Chewra Kadisa*-nál szokásos — gyermekkorban bekebelezett tagok között a következő ismert neveket találjuk: (hatvani) *Deutsch* József és Bernét, *Epstein* Mór és Lajos, *Fischer* Izsák Bér, *Fischel* Áron Löbl, *Guttmann* Simon, *Chorin* (Kornay) Károly, *Krausz* Sámuel, *May* Gusztáv, *Pollák* Jónás, *Robitsek* Jónás, *Steinbach* Mór, *Singer* L. S., id. *Steinitzer* József, *Schwarz* Jakab, *Schulhof* Jakab és Adolf, *Tenner* Mózes Löbl és ennek fia: *Jakab*, *Mayer*, *Pál* és *Ignác*, *Wallfisch* Jakab, *Walder* Fülöp, *Jakab*, *Wolf*, *Juda* és *Elijakum*, stb.

Az egyesület által fentartott kórház 1840-ig a *Zoltán*-utcában volt elhelyezve, akkor építették föl a ma is főnálló kórházat, a melyben évente 100—120 beteg részesül gyógykezelésben.

A zsidó sarkertét, amelyet szintén ez egyesület tart fenn: az 1862. évben bővítették ki. Megvetette ezenkívül az egyesület alapját a *sinylődök házának*, a melynek alapja 8447 korona 57 fillért tesz ki.

Az egyesületnek két kiváló tiszteletbeli tagja volt: *Montefiore* Mózes, a nagy filantrop és *Crémieux* Adolf, Franciaország egykori igazságügyminisztere.

Ma, kétszáz év után jelentékeny vagyona van az egyesületnek: a kezelése alatt álló alapítványok összege 99,940 kor. 20 fillért tesz ki. Az egyesületnek ez idő szerint való elnöke: dr. *Fleischer* Samu, alelnöke: *Weisz* Dávid.

(A mai ünnepély.)

A jubileum ünnepségei ma délelőtt, a zsinagógában tartott istentisztelettel kezdődtek. A zsinagóga belsejét ez alkalomra gazdagon föl-ékesítették nemzeti színű drapériákkal. Nemzeti színben voltak az oltár oszlopai, a szemben levő erkély közepén pedig ez a fölirat: *Éljen a haza!*

A zsinagógát zsufolásig megtöltötte az ünneplő közönség, közöttük nagyszámmal a más vallású notabilitások. Ott voltak: *Institoris* Kálmán polgármester, *Varjassy* Lajos polgármester-

helyettes, *Kádas* Kálmán főjegyző, *Reicher* Károly főjegyző, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Barabás* Béla dr. országgyűlési képviselő, *Kristyóry* János kereskedelmi és iparkamarai elnök, *Simay* István, *Csécsi* Imre ev. ref. lelkész, *Uray* Sándor ev. ref. segédlelkész, *Brogyány* Kázmér minorita áldozár és még számosan. Az aradi zsidó hitközség előkelőségei *Deutsch* Bernát hitközségi elnök és *Kohn* S. N. alelnökkel élükön, teljes számmal részt vettek az istentisztelet keretében tartott emlékünnepen. A vendégeket az egyesület megbízásából *Assael* József és *Funkelstein* József választmányi tagok fogadták.

Az ünnep bevezető imával kezdődött, a melyet *Kohn* Dávid énekelt érces hangon, a kar kíséretével. A kórust *Grünzweig* Adolf karnagy dirigálta nagy szakavatottsággal; az egyes számokat *Höszly* József kísérte orgonán. Majd *Rosenberg* Sándor dr. főrabbi a nyitott frigszekrény előtt rövid, ez alkalomra irt imát mondott, az isten áldását kérve a szent-egylet további működésére.

Az ezt követő énekek között kiemelkedett a *Bethoven* szonáta, a melynek szóló részeit *Zilahyné* S. Vilma, B. *Répássy* Gusztó és H. *Fekete* Aranka, a szintársulat tagjai énekeltek *Unger* Mór és *Robitsek* Samu hegedű, továbbá *Urbán* Árpád színházi karnagy orgona-kíséretével. *Zilahyné*nak gyönyörűen csengő szopránja szépen érvényesült a templom boltívei alatt; s élvezetet nyújtó volt *Répássy* Gusztó alt-partija, és feltűnést keltő H. *Fekete* Aranka ének-részei az utóbbi különben régi erőssége a zsinagóga énekkarának. A hegedű és orgona-kíséret is művészi tökéletességgel illeszkedett az énekhez.

Az ünnepies alkalmat méltóan, költői eréjű beszéddel méltatta *Rosenberg* Sándor dr. főrabbi. Szép szavakban szolt az emberszeretet igéiről, a melyeken a jubiléus egyesület épült, és a melyek által ez minden időközön át vezéreltette magát. A kapcsolatról szolt, a mely az egyesületeket a zsidó valláshoz köti, és a miszsióról, a mely még reá vár. Beszéde közben megköszönte az idegen felekezetek tagjainak, a kik az ünnepen megjelentek, hogy érdeklődésükkel ily szép tanúságot tettek a felekezetek között való kölcsönös békéről és szeretetről.

A beszéd végeztével az énekkar a *Himnusz* énekelte, s a jelenvoltak lelkes ünnepi érzéssel énekeltek a karral a magyar nemzet szent imádságának akkordjait.

(A további program.)

A további ünnepségeknek ez a programja:

Holnap, vasárnap délelőtt kilenc óaakor kezdődik a hitközség üléstermében az egyesület tagfölvételi közgyűlése, a mely tart déli 12 óráig, délután háromtól hatig, ugyanez lesz hétfőn egész nap, és kedden kilenctől tizenkettőig.

Kedden déli egy órakor lesz a központi szálló éttermében a *Chewra Kadisa* disztrakomája a melyre eddig is nagy számmal jelentkeztek.

MULATSÁGOK

(=) Tánctörő-bál A *Budai* Ida tánc-tanítónő növendékeinek ma este volt tánctörő-bálja a *Fehér* Kereszt nagytermében. A rendkívül szépen sikerült tánctörőt csak az különböztette meg a bál színezetétől, hogy az est magántáncok bemutatásával kezdődött. A *kacsukát* *Buday* Berta lejtette, a *tükör-táncot*: *Schiffer* Margit és *Schiffer* Laci. *Koszoru-táncot* mutatnak be *Friedrich* Ilonka, *Klein* Margit, *Frank* Ilonka, *Steigervald* Bözsi és *Janka* és *Tsenka* Kata. Szép száma volt a magán-táncoknak a

magyar kettős, melyet *Maszkó* Margit és *Schiffer* Sándor lejtettek. A mulatságon jelen voltak névsora a következő:

Asszonyok: *Almásy* T. Pálné, *Balázs* Gáborné, *Buday* Nándorné, *Beloni* Dezsóné, *Czirák* Alajosné, *Diamant* Miksáné, *Erdőfy* Ferencné, *Farkas* Károlyné, *Flamm* Róbertné, *Frank* Andrásné, *Fridrich* Györgyné, *Frölich* Zsigmondné, *Gaal* Berta, *Giszfeld* Józsefné, *Gerich* Odónné, *Grünberger* Adolfné, *Gellért* Jánosné, *Grumáz* Geróné, *Herceg* Lászlóné, *Höflich* Józsefné, *Kemény* Leoné, *Kalpern* Edené, dr. *Keppich* Jakabné, *Krón* Lipótné, *Kellner* Ignácné, *Klein* Aronné, *Lázár* Péterné, *Majer* Károlyné, *Maszkó* Jánosné, *Nagy* Jánosné, *Orbán* Jánosné, *Spiégl* Nándorné, *Palágyi* Kálmánné, *Róna* Gyuláné, *Róna* Jakabné, *Szabó* Józsefné, *Szalay* Zsigmondné, *Steigervald* Alajosné, *Steiner* Adolfné, *Szilágyi* Mihályné, *Strifler* Józsefné, *Stern* Mórné, *Toglisz* Károlyné, *Tsenka* Agostonné, *Törökfalvi* Mórné, *Voif* Sándorné, *Wollák* Józsefné, *Volz* Lajosné, özv. *Zaránd* Gyuláné.

Leányok: *Almásy* Ilonka, *Almásy* Vilma, *Almásy* Érszike, *Alesz* Ilonka, *Balán* Ilonka, *Bruszt* Bella, *Bruszt* Ilona, *Bruszt* Rózsika, *Czirák* Rózsika, *Czirák* Gizuska, *Diamant* Éta, *Diamant* Hajnal, *Frölich* Bella, *Frölich* Giza, *Deutsch* Aranka, *Frank* Ilonka, *Fridrik* Ilonka, *Gérics* Irén, *Gál* Vilma *Grünberger* Katica, *Gellért* Vilma, *Herczeg* Lén, *Institoris* Aranka, *Krón* Rózsika, *Kemény* Szeréna, *Klein* Margit, *Kalpern* Margit, *Keller* Hermin, *Lázár* Annuska, *Maszkó* Margit, *Maszkó* Elvira, *Neuman* Anna, *Nagy* Rózsika, *Nagy* Berta, *Orbán* Jozefin, *Orbán* Katica, *Pókász* Margit, *Pollák* Terike, *Szabó* Katalin, *Szabó* Margit, *Szalay* Alice, *Steigervald* Bözsi, *Steigervald* Janka, *Schiffer* Józsa, *Gizi*, *Margit* és *Sarolta*, *Szilágyi* Margit, *Soket* Mariska, *Stanity* Kata, *Stern* Malvin, *Schippert* Olga, *Strifler* Juliska és *Erzsi*, *Törökfalvi* Margit, *Tsenka* Katicza, *Wolf* Sarolta és *Panna*, *Wechsler* Regina, *Zaránd* Aranka.

(=) *Turisták* vig estélye. „Farsang a bőjten”; ezt a címet lehetne adni a kedélyesnek ígérkező tréfás estélynek, melyet az *Aradhegyaljai turista-egyesület* e hó 14-én, szombaton a *Vass*-szálló külön termében rendez, esti 8 óra-
kor. A műsort már közöltük s a rendezőség most annak kiegészítéséről arról értesít bennünket, hogy a vig monolog megírására *Lozonczy* Zoltánt, a humoros felolvasás megírására pedig *Kormos* Sándort kérték fel. Az estélyre meghívókat nem bocsátott ki az egyesület s arra ez uton is felhívja a tagok figyelmét azon megjegyzéssel, hogy vendégeket joguk van az estélyre meghívni és bevezetni. Akik azonban meghívásra mégis igényt tartanak, forduljanak az alanti rendező bizottsági tagok bármelyikéhez, kik a meghívást készséggel teljesítik. A rendezők a következők: *Lejtényi* Sándor, *Szilágyi* György, *Nagy* Sándor, *Keresztes* Arzén, *Kolumban* Pál, *Grallert* Rezső, *Kormos* Sándor, *Kell* Lajos, *Nachtnébel* Odón és *Schmidt* Gyula.

(=) *A waggonyári dalkör* táncestélye. A *Központi* szálló disztermében sikerült mulatságot rendezett ma este a *waggonyári magyar dalkör*. A tánc előtt az énekesek *Zoltay* Mátyás karmester vezetésével magyar dalokat adtak elő nagy tetszés mellett. A mulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: *Babó* Károlyné, *Bátori* Gergelyné, *Bibert* Jánosné, *Czakó* Lajosné, *Csupák* Jánosné, *Deák* Ferencné, *Dankó* Mihályné, *Fekete* Jánosné, *Frenner* Mártonné, *Gáll* Pálné, *Kucsera* Györgyné, *Korbély* Andrásné, *Kertész* Istvánné, *Koppauer* Józsefné, *Marczy* Agostonné (Elek), *Munyan* Dánielné, *Mészáros* Józsefné, *Molnár* Lajosné, *Náhlík* Gusztávné, *Nyunyák* Jánosné, *Osterman* Imréné, *Paláki* Jánosné, *Ponta* Vazulné, *Polonyi* Györgyné, *Pakodi* Károlyné, özv. *Rainhardt* Róza, *Stoklosa* Lajosné, *Sükös* Bélané, *Sallai* Istvánné, *Schmidt* Antalné, *Schmidt* Mátyásné, *Schubert* Józsefné, *Sebők* Károlyné, *Szabó* Jánosné, *Szeccsödi* Istvánné, *Szigeti* Péterné, *Sztaruszka* Józsefné, *Szabó* Antalné, *Szapanyos* Józsefné, *Szabados* Antalné, *Schobesberger* Vilmosné, *Szabó* Józsefné, *Tumó* Lajosné, *Tóth* Lajosné, *Vappel* Viktorné, *Virth* Józsefné, *Zoltay* Mátyásné.

Leányok: Borsos Szabó Teréz, Deák Ilonka, Frenner Gizella, Harmati nővérek, Janesek nővérek, Katona Mariska, Klauzini nővérek, Kurticsán Juliska, Konkoly Mariska, Klöbely nővérek, Kremmer Mariska, Kunert Ilonka, Leopold Rózsika, Láng Erzsébet, Marczy Teréz, Molnár Ilona, Mercz nővérek, Pataki Juliska, Szigeti Mariska, Sztaruszka Emilia, Szabó Ilona, Süli Terike (Szeged), Szabó-Janka, Szuperics Gizella, Stira Zsuzsika, Székely Juliska, Sternád Erzsé, Ujvárosi Ilonka, Tarnóczy Mariska, Vlád Teréz, Zöldi Mariska.

(=) **Jubileumi táncmulatság.** Az aradi cipész és csizmadia szakegyület március 15-én az egyesület dalkara javára a Vas szállóban a szakegyület tíz évi fennállásának jubileuma alkalmából táncdal, világpostával, dal és szavallattal egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. A március 15-iki emlékszedet tartja Kovács Vince tanár. A dalokat a szakegyület dal-kara adja elő, Náhlik Antal karnagy vezetésével. Belépti díj: előreváltott személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. — Este a pénztárnál: személyjegy 1 korona 20 fillér, családjegy 2 kor. 40 fillér.

Lidércfény.

Arad, március 7.

Olvassom, hogy most jelent meg hivatalosan, könyv alakban a beszámoló Magyarországnak az 1900-ik évi párisi világkiállításán való szerepléséről. Nem magáról a könyvről van szó, hanem csupán a lapok által is hozott két számadatról, melyek mint a kísérletes lidércfény, egy immár harmadfél éves múltrol vetik árnyékukat, csalfa fényben napjainkra is.

Tenyleg szép volt kiállításunk a nemzetek ama nemes versenyén, a szöke Szajna mindkét oldalán; de ha egyáltalában valaha igaz volt az a régi közmondás, hogy nem mind arany ami fénylik, ugye szépségre s a felmutatott tündöklő, sokoldalú gazdagságára hazánk bizonyosan ráillett.

Magyarország az általa képviselt 3278 kiállítóval harmadik volt szám tekintetében a részt vevő összes államok közt, a nyert kitételeket illetőleg pedig ötödik helyre került. Talán bizony sokan meg azt is találnák mondani, hogy csak az ötödik helyre kerültünk s ez amúgy is ideális értékű eredménnyel még megelégedve sincsenek! De hiszen csak e nemzetközi zsüri ítéletét nem vesszük betű szerint. Vagy e rövid három év alatt olyat hanyatlott volna virágzó iparunk, kereskedelmünk, hogy az alig rövid idő előtt a világversenyben felmutatott eredmények s tények már mind hátrányunkra megváltoztak volna? Mert nézzük csak, kikkel is versenyeztünk mi? Anglia, Svájc, Németország, Belgium, Amerika stb. hatalmas fejlettségével, a készlet már rég kezükben tartó gazdagságával vettük fel a nemes versenyzést; s ha azután napjainkban nézünk szét itthon, hogy hát mint is áll tulajdonképpen az a sok szép eredménnyel működő gyár, hogy állnak a hatalmas kereskedő cégeink stb., azt hiszem bátran nagyobb számot vallhatunk be ömagunknak az ötös helyett.

Hazánk régi dicsőségében sütkérezni mindig jól esett az istenadta népnek, de azért szállítsuk le reális értékére azt a fényt, melyet egész ottani kiállításunkra a „huszár-pavillon”, történetünk ez egyik igazgyöngypora vetett, ugy bizony más képet fogunk kapni az egészről. Mert igaz, feltűnést keltett e hatásosan összeválogatott gyönyörű gyűjtemény, de nekünk nem ily feltűnése van szükségünk. Szó sincs róla, szükséges, hogy a külföld becses emlékeztetésében tartsuk magunkat, hanem az, hogy olyan reklámot csapjunk drága pénzen magunknak, mely nemcsak felesleges, hanem káros is, az érthetetlen.

A természetes fejlődés, bár egyszer-más-szor szorgalom s buzgó kitartás mellett aránylag rövidebb idő alatt is létrejöhet, azt hisszük, nálunk csak a maga útját követi. De hisz ez még nem baj. Lassu víz is mos partot s ha el nem tévelygünk ily többször is előbukkanó csalfa lidércfény hívogatására, ugy bizonyosan elérjük majd azt is, amint már harmadéve szép reményekként felmutattunk.

Szathmáry Károly.

A féltékeny tanító.

(Gyilkosság és öngyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Tegnap este fél 8 órakor két lövés dördült el Kolozsvárt a külváros egyik házában. Egy férj állott bosszút féltékenységből a hitvesén és azután önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert. Az esetről tudósításunk a következő:

Gombos Antal, az ev. ref. kollegium elemi osztályának tanítója ezeltett körülbelül 9 évvel házasodott meg, feleségül véve Orosz Erzsit. A leány szülei szegények voltak és így ez a házasság szerelmi frigyként kötött.

Házasságuk különösen az első időben boldognak látszott, de az utóbbi időben bizony napirenden volt a civakodás a házaspár között. E háziperpatvaroknak okozója mindig a férj féltékenysége volt, ki folyton gyanúsította feleségét, hogy a háttá mögött tiltott viszonyokban keresi örömét. A bizalom tehát teljesen megrendült a férj részéről és ezzel együtt a ház egyszerű családi tűzhelyéből eltűnt a boldogság is.

Az asszony megszokta a férj jeleneteit és nem is tulajdonított azoknak semmi különös jelentőséget. Pedig a férj agyában már hosszabb idő óta forgott a bosszu eszméje, mert már néhány hónappal ezelőtt beszerzett magának egy revolvert és sokszor mondta nejének, hogy megöli mindkettőjüket, ha megbizonyosodik hűtlenségéről.

Tegnap este ugy 7 óra tájt tért haza Gombos Antal a lakására. Csupán a gyermekeket találta otthon, a felesége még nem volt odahaza és csak ugy negyed 8 óra után tért haza. Kérdőre vonta az asszonyt: hol járt? Az asszony kissé könnyedén felelt neki és ez módfelett felizgatta Gombos Antalt. Szó szót követett és a férfi annyira ingerült lett, hogy előkapta revolverét és rálőtt az asszonyra.

Rettenetes sikoltásba vegyült bele a két nagyobbik gyermek ijedt siránkozása. A golyó jobb halántékon találta az asszonyt, ki nyomban összerogyott.

A házbeliék a lövés halletára megrémülve az ijedségtől rohantak a lakásába, de mielőtt megakadályozhatták volna, Gombos önmaga ellen fordította a revolvert és a homlokába lőtt. Ez a lövés is talált és Gombos Antal véres fővel odabukott a felesége mellé.

Az előhívott mentők kötötték be a sérültek sebeit és mindkettőjüket beszállították a kórházba. Az asszony sebé nem súlyos, ellenben a férj alig éri meg a reggelt.

Gabonauzsora Aradmegyében.

(Üzérkedő egyház.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A gabonauzsora Aradmegyében nem ismeretlen valami. A múlt év folyamán sok szó esett róla, mikor a megye közigazgatási bizottsága erős akciót indított a szegény nép tönkretetői ellen.

Most ismét napirenden van a gabonauzsora, még pedig újból közigazgatási bizottságból kifolyólag. A bizottság mai ülésén tárgyalták az ügyet, melynek különös érdekességét ad az a körülmény, hogy az uzorában a szerepet egy egyházközség viszi.

A borossebesi gör. kel. román egyház fordult ehhez a csunya üzlethez, melyet a borossebesi és a nagyhalmágyi járások egész területén folytat. Óriási kamatok mellett ad hitelt a lakosságnak, melyet teljesen a tönkrejutáshoz visz.

A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a legerélyesebben fordul az egyház leplebe takaródzott uzoráskodás ellen. Felír az igazságügyminiszterhez, s hivatkozással a tavalyi eseteknél tett intézkedésre; felkéri a ministert, hogy hatalmazza fel a törvényhatósági bizottságot a nép érdekének megvédésére.

Tényleg a népnek, még pedig a támogatásra legjobban rászoruló szegénysorsú népnek érdekéről van szó, melyet a lelketlen kizsákmányolás ellen a legerélyesebb eszközökkel védeni kell.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az ipartestület tagjainak figyelmébe!** Holnap, vasárnap délelőtt fel tíz órára van összehívva az ipartestület XIX. évi rendes közgyűlése. Miután a napirendre fontos tárgyak vannak kitűzve s mert a második összehívás napjára vagyis március hó 12-ikére több környékbeli községben országos vásár tartatik s így a tagok nagy része a megjelenésben akadályozva lesz, felkéri az elnökség az összes testületi tagokat, hogy a kinek csak ideje megegyezik, a mai közgyűlésen megjelenjen szíveskedjék, hogy a határozatképes szám, vagyis legalább 200 tag legyen jelen.

(*) **A „Kossuth Lajos” betegsegélyző és temetkezési egyesület március hó 8-án, d. u. 8 órakor saját helyiségében rendes választmányi ülést tart.**

(*) **Munkások közgyűlése.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelet aradi fiókjára március hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor a városháza földszinti tanácstermében tartja ötödik évi rendes közgyűlését.

(*) **Az aradi magyarnyelvterjesztő betegsegélyző és temetkezési egyesület március hó 8-án d. u. 3 órakor tartja rendes havi választmányi ülést.**

A katonai javaslatok ellen.

(A holnapi tüntető népgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Az országos függetlenségi párt holnap vasárnap délután tartja Budapesten a katonai javaslatok ellen tervezett nagy népgyűlést és tüntető körmenetét, mely az előjelekből következtetve, zajos és izgalmas lesz. A szociálisták ellentüntetésre készülnek és mindjobban bizonyosnak látszik, hogy a függetlenségi népgyűlést megzavarják. A képviselőháznak mai egész ülését a vasárnapi népgyűlés feletti viharos purparlé töltötte be, a mely már önmagában nem sok jót ígér a holnapi napra. Ilyen előzmények után kíváncsian várjuk a hazafias tendenciájú népgyűlés lefolyását.

A mai nap híreit fővárosi tudósítónk a következőkben jenti:

Kossuth és a Presse.

Kossuth Ferenc a N. Fr. Pr. budapesti tudósítója előtt nyilatkozott az obstrukcióról és a holnapi népgyűlésről. A bécsi lap vezérhelyen foglalkozik Kossuth nyilatkozatával s az alábbiakat írja róla:

„Vasárnapra az van tervbe véve, hogy a parlamenti vitát Budapest utcáin is folytatják. Egy nagy tüntető körmenetről van szó, hogy tiltakozzanak a katonai javaslatok ellen és az ut, melyet ez a körmenet követni akar, ugy van megválasztva, hogy fátylaik tüzfénye a Dunán túlról, a budai királyi palota ablakain tükröződjék vissza. Az uralkodó jelenleg Budán van és Magyarországon senki sincs kétségben a felől, hogy mit jelentsen ez a mozgalmas időben sokszor kiadott jelszó.

A szociáldemokrata párt, mely az utolsó hasonló körmenetnél még nem állott fenn,

minden jel szerint azt tervezi, hogy e tüntetés ellen tüntessen és a parlamenti ellenzék rendezőinek nem sikerült a szociálista tömeges közreműködését megnyerni.

Azonban ez a körülmény csak növeli a nyugtalanságot és az izgalmat. Ha a két tábor között összeütközésre kerülne a dolog, akkor még egygyel több oka lesz az ellenzéknek megvádolni a kormányt, mely mióta meg van, egy percig sem volt olyan nehéz helyzetben, mint most. *Budapestben most ugyanaz az éles levegő jár, amely Tisza Kálmán alatt jellemezte a véderővitát és mely végül is elseperte ezt a hosszú életű miniszteriumot.*

Egy más helyen ezt írja a bécsi lap:

„A meddig az 1867-iki kiegyezési törvény fennáll, addig ennek a törvénynek a flagráns megsértése nélkül lehetetlen teljesíteni a magyar ellenzék követeléseit, melyek egyszerűen oda lyukadnak ki, hogy legyen *nemzeti-magyar* hadsereg és csak annyira korlátoztassék a község, hogy Ausztria viselje a hadsereg költségeinek kétharmadát, Magyarország egy harmadrészét. Még ha a korona hajlandó volna is ezen követeléseket megadni, nem tehetné az osztrák törvényhozás hozzájárulása nélkül. Mert ez, melynek ugyanazok a jogai, mint a magyar képviselőháznak, lemondott ugyan a korona javára a hadseregszervezés fölötti minden jogáról, de nem mondott le a magyar törvényhozás javára.“

Izgatott hangulat.

A budapesti *szociálisták* — mint tudósítónk táviratban jelenti — ma negy vörös plakátokat ragasztottak ki az utcákon s öles betűkkel figyelmeztetik elvtársaikat, hogy a *függetlenségi párt* által rendezendő népgyűlésen semmi esetre ne vegyenek részt, mert a függetlenségi párt a *népgyűléssel csak az országot akarja ámitani.*

A fővárosban egyébként nagyon izgatott a hangulat. Már ma a vidékről sokan utaztak föl s tömegesen járták az utcákat, tüntetést várva. Ma azonban feltűnőbb összeütközés sehol sem fordult elő.

A holnapi népgyűlés a már ismert program szerint fog végbemenni. Mivel azonban *Apponyi Albert* gróf a képviselőház mai ülésén kijelentette, hogy holnap a parlamenti épületbe tilos a bemenet s az ajtókat is őrizni fogják: a rendezőségnek eszik az a terve, hogy a hölgyek a parlamenti palota Dunára néző ablakából hallgatják meg a népgyűlést. A rendezők a hölgyek részére ennek dacára is gondoskodnak külön helyről. Nem valószínű azonban, hogy a népgyűlés színhelyére hölgyek menjenek, mert most már több mint bizonyos, hogy a *szociálisták meg fogják zavarni a gyűlést s ott véres verekedések lesznek.*

A tüntető körmenet délután 3 órakor fog megindulni. A rendőrség az együttes gyülekezést ma szigorúan eltiltotta, de azért a *rendezés* nem mondott le a tömeges gyülekezéstről. A menet a Szabadság-téren, az Andrássy-uton s a köruton átvonul a Petőfi-térre s a Duna-parton a parlamenti épület elé, a hol a népgyűlés végbe fog menni.

Népgyűlések az országban.

Orosháza polgársága holnap szintén népgyűlést tart a katonai javaslatok ellen. A környék egész lakossága részt fog venni a népgyűlésen, melyből kifolyólag száz tagu küldöttséget menesztenek a fővárosba. A deputáció hétfőn délután érkezik Budapestre s feliratukat *Veres József* képviselő fogja átadni a Ház elnökének.

Gyula városban is holnap lesz a népgyűlés. A lakosságot falragaszokon hívták fel tömeges megjelenésre.

Szalnok szombat holnap népgyűlésezik. Hónét százötven tagu deputációt küldenek a fővárosba.

Zalaegerszeg és az ország számos városában lesz még holnap népgyűlés.

Csak Arad kézik . . .

SPORT.

+ **Aradi tornaévek Budapest.** Mint már jeleztük, a „Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége“ ötödik szövetségi kerületi tornaünnepélyét a folyó évi püakösdü ünnepek alatt Budapestben tartja meg, mely alkalommal a szövetség zászlóját is felavatja. A szövetség nevében *Berzeviczy Albert* elnök és *Jász Géza* tátkár lelkes hangja felhívást intézett most az *Aradi Tornaegylet*hez, amely számos jó erővel készült részt venni e felhívás következtében a szövetségi versenyen, hogy itt is beigazolják, miszerint az aradi tornaegylet Arad város sportéletében vezérszerepet visz.

+ **Maróczy győzelme** Monte-Karlóban most folyik a sakkmeisterek mérkőzése, mely már a tizennyolcadik fordulóig jutott. A fiatal magyar mester, *Maróczy Géza*, ki eddig második volt, az utolsó fordulón a mesterek élére került, s valószínű, hogy ezt a fényes pozíciót meg is fogja tartani.

A versenyzők állása ma ez: *Maróczy* 12 $\frac{1}{2}$, *Pillsbury* 12 (1), *Schlechter* és *Teichmann* 12, *Tarrasch* 11 $\frac{1}{2}$ (1), *Mieses* 11, *Marco* 10 $\frac{1}{2}$, *Taubenhau* 8 $\frac{1}{2}$, *Marschall* és *Wolf* 8, *Albin* 7 $\frac{1}{2}$, *Mason* 6 $\frac{1}{2}$, *Reggio* 5, *Moreau* 0.

Láng Lajos Aradon.

(A motoros vasút műtanrendőri bejárása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A jövő hét eseménye, az arad-csanádi egyesült vasutak motoros vasutjának megnyitása lesz, a melyre, a mint említettük, lejön, bár minden hivatalos formát kerülve: *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter is.

A miniszter érkezésének napja még mindig bizonytalan. Egyes fővárosi lapok ma azt írják, hogy a miniszter vasárnap jön le Aradra. Ez a hír, a mint illetékes forrásból értesülünk, téves.

Láng miniszter csak a vasút műtanrendőri bejárása után jön le. A műtanrendőri bejárást hétfőn, e hó 9-én tartják meg, s azon részt vesznek *Arad* város és *Arad vármegye*, *Csanád vármegye*, továbbá az *arad-csanádi vasutak kiküldötte*, és *Ney Ferenc* vasúti és hajózási főfelügyelő.

A műtanrendőri bejárás is ünnepélyesség nélkül megy végbe; a bizottság a motoros kocsin kiutazik *Mezőhegyesre*; ott rövid ebéd lesz, a melynek végeztével vissza jönnek Aradra.

A kereskedelmi miniszter a műtanrendőri bejárást követő napok valamelyikén: *kedden, szerdán, vagy csütörtökön jön le*. A miniszter valószínűleg *bejön a városba*, s a motoros közlekedés Szabadság-téri állomásán száll föl; de az sincs kizárva, hogy a pályaudvartól indul el a motoros kocsival.

Általában a miniszter programja még bizonytalan; ő maga fogja, a megérkezés után közölni, ugyszintén ő állapítja meg, hogy a motoros kocsival *Mezőhegyesig megy-e, vagy Makóig*.

A minisztert, saját kérelmére, *minden fogadtatás nélkül várják*; de a fogadtatáson kívül sem lesz hivatalos színezete a miniszter aradi látogatásának.

A hétfőn tartandó műtanrendőri bejárásra a város közigazgatási bizottsága

mai ülésén képviselőjéül dr. *Steinhardt Mór* bizottsági tagot küldte ki. A gőzmotoros hétfőn reggel 9 óra 30 perckor a városház-térről indul el hivatalos útjára.

*

A *M-g* ma esti számában — mint fővárosi tudósítónk telefonon jelenti — *Zerkowitz Emil*, a magyar kereskedővilág egyik legelőkelőbb tollharcosa, hosszú és érdekes cikket közöl az aradi motoros vasutról.

A haladás barátai — ugymond a többek közt — örömmel üdvözik ezt a nevezetes, korszakot alkotó vállalkozást, amely uttörő a maga nemében és méltó arra, hogy mielőbb és minél több utánpótlást találjon. Cikkiró szerint óriási eredményeket lehetne elérni ilyen vasutal főleg a magyar Alföld szétszórt, egymástól messze eső tanyái közt, melyek a nagy városok alatt csoportosulnak, például *Kecskemét*, *Pétegyháza*, *Szeged* határában.

Az elismerés mély hangján emlékezik meg a cikkiró néhai *Boros Beniről*, a vicinális vasutak nagy mesteréről. Azután így ír: Az aradi és csanádi egyesült vasutak vezetősége, élén *Boros Beni* méltó utódjával, *Vásárhelyi Béla* vezérigazgatóval és *Hegedüs László* helyettes igazgatóval, elismerésre méltó munkát teljesített a motorközlekedés bevezetése által. Ebben a nagy munkában segítségükre voltak: *Sármezey Endre* főmérnök, a motor-kocsik egyik legtekintélyesebb előharcosa és *Medveczky Ede* főfelügyelő, a sikerrel teljesített próba-utak fáradságos intezője, ugyszintén *Szathmáry János* főfelügyelő és *Gellényi Ernő* főellenőr, akik külföldi tanulmányutakon szerzett bő tapasztalataikat érvényesítették az új rendszer megvalósításában.

Zerkowitz azzal az érdekes poénnal fejezi be cikkét, hogy *Láng Lajos* kereskedelemügyi miniszter, ugyis mint az államvasutak legfőbb intezője, ha Aradra jön, bizonyára nagy figyelemmel lesz majd ennek a vasuttársaságnak fényes sikerü vállalkozása iránt és azon lesz, hogy különösen az állam kezelésében lévő helyi érdekü vasutakra, fokozatosan bevezesse a motoros közlekedés rendszerét. Am ha a miniszter Aradra megy, melegen figyelmébe ajánljuk az ottani *vasúti állomás épületét*.

A miniszter — folytatja a cikkiró — úgy tudjuk, nem megy be a városba, banket se lesz a tiszteletére, de ha banket lenne, *Láng Lajos* azzal a toasztjával érne el legnagyobb sikert, amelyikben megigérné, hogy az államvasutak *aradi állomását mielőbb újraépítteti* a kor igényeinek, a közlekedés érdekének és az államvasutak tekintélyének megfelelően.

TANÜGY.

(=) **Az aradi leánygimnázium.** Megirtuk már, hogy *Hunyady József* dr. aradi főgimnáziumi és *Jancsovics Ferencz* főreáliskolai tanárok Aradon leánygimnáziumot akarnak létesíteni. A tervezők most bocsátották ki a projektust, melyből kitűnik, hogy az 1903/4-ik iskolai évben az első és ötödik osztály nyílik meg. Az első osztály számára reménylik a nyilvánossági jogot megnyerhetni, míg az ötödik osztály növendékei az aradi főgimnáziumban tesznek vizsgálatot. Az első osztály tandíja havi 30 korona, ha pedig legalább 20 fizető növendék lesz, akkor havi 20 korona. Az V. osztályban, helyesebben a gimnázium V. osztályu vizsgálatára előkészítő tanfolyamon is ennek az osztálynak összes tárgyai elő fognak adadni. A tandíj itt is havi 30 korona. Növendékül fölvétnének azok, akik a polgári iskola IV. osztályát elvégezték s a mostani, *Hunyady dr.* vezetése alatt álló latin tanfolyamon eredményesen részt vesznek. Azok, akik nem mutatják ki, hogy a latin nyelvből hasonló képzettséggel bírnak, mint az említett tanfolyam növendékei, csak abban az esetben vétetnek föl, ha az a célra

létesítendő külön latin tanfolyamra is beiratkoznak, melynek díja a tandíjon felül még havi 10 korona. Az esetleges kedvezmények ugyanolyanok, mint az első osztálynál.

(—) **Magánvizsgálatok.** Az aradi polgári leányiskolában a husvéti időszak magánvizsgálatait április hó 4 én tartják meg.

A ligetet nem osztják fel.

(A közlekedésügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A városliget felosztási terve ma szenvedte az első hajótörést és pedig a város közlekedési bizottságában. Az ülésen ugyanis olyan nyomós érveket hoztak fel a parcellázás és az utcanyitások ellen, hogy ezek után már kevés reményük lehet a memorandumot benyújtónak arra, hogy valaha megvalósuljon a tervük.

Varjassy Lajos, a bizottság elnöke ismertette az utcanyitási és parcellázási tervet s Boros Vida szövegezték a kérdéshez. Feleltette, hogy a város a ligetet ajándékképpen kapta s így kérdés az is, vajjon egyáltalában van-e joga a városrédőt elvonni attól a rendeltetéstől, amelyet eddig szolgált, illetőleg jogában van-e megszüntetni annak liget-jellegét? Erről meg kell előbb győződni az adománylevélből, mert az sem lehetetlen, hogy a ligetet még az esetben sem lehetne felosztani, ha akarná a város.

A bizottság alaposnak találta a Boros Vida által felhozott kétségeket s felkéri a tanácsot, hogy ezt a körülményt az adománylevélből állapítsa meg, hogy az ilyen terveknek egyszersmindenkorra eivágja az útját.

Az Orcy-utcának és környékének lakosai által kezdeményezett mozgalom megvalósulásának azonban más akadályai is vannak. Sarlot Domokos főkapitány hozta föl, hogy a városi közuti alap szegénységének éppen az a baja, hogy a város így is nagy helyen épül, sok az utca és ezekben az üres telek s nincs elég pénz azok fenntartására. A sok utcával nincs arányban a kövezetvám jövedelme.

Tolnai János dr. szerint Aradnak felette kevés az üdülő-helye, minden város igyekszik magának minél több parkot teremteni s ez a terv elpusztítaná azt is, ami kevés van.

A bizottság erre egyhangulag hozta meg határozatát, mely a tanácsnak a memorandum elutasítását javasolja. Felhossa a bizottság határozatának indoklásában azt is, hogy az ótetmetőnek a ligethez leendő csatolása esetén a mostani városligeten keresztül ugyanis megengedik a kocsi-közlekedést s ez esetben teljesül az a kívánság, hogy a pályaudvar az Orcy-utca folytatásában, a vásártér pedig a Munkácsy Mihály-utca folytatásaként egyenes irányban megközelíthető legyen.

Ezenkívül a kövezési alap ügyével is foglalkozott a bizottság. Ez alap ugyanis az, amelyiknek jövedelmére a legégetőbb szükség van, de amelyik a legszegényebb is. A közlekedési bizottság úgy segített rajta, hogy levett az alapról egynehány terhet, amely illetéktelenül nehezedett erre az alapra s így évenként tízezer korona kiadást takarítottak meg, amelyet ezenkívül részben a házépítész, részben az utalap fog viselni. Ehhez még segítségül jön az, hogy öt év múlva lejár egy harmincezer koronás kölcsön, mely szintén a kövezési alapot terheli s akkor évenként 24.000 koronát fordíthatnak majd az utcakövezésekre.

Végül tekintettel arra, hogy a magyar aszfalt-társaság ajánlatot tett arra, hogy az idén szükséges aszfaltozásokat a jövő évben leendő kifizetés mellett is hajlandó teljesíteni, a bizottság sürgősen tartja a kövezési alap költség-

vetésén tett módosítások miniszteri jóváhagyásának kieszközölését.

A bizottság ülésén jelen voltak Varjassy Lajos elnök, Boros Vida, Blaskovits Antal, Domonkos Lajos, Heim Bertalan, Korbuly József, ifj. Nachtnébel Odön, Pekár Károly, Sarlot Domokos, Tolnai János dr., és Virágh Lajos.

A Lloyd estélye.

(Hangverseny és táncvigalom.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi Lloyd-társulat, mely az idén a bálrendezés terére lépett, a harmadik mulatságát rendezte ma este. A második estély zárt és férfi jellegű volt, a mai pedig, miként az első, a hölgyek számára is nyitva állott.

Azon a híres és speciális férfi-estélyen azt konstatálták a jelenlévők, hogy ez a mulatságok non plus ultrája, ma azután, mikor a szupécsárdás forgatagába vészett a gond és bánat, bizony megtörtént, hogy az asszonyok, leányok szemébe felejtkezve, elfeledték, megtagadták a férfi-estélyt, honnan a nők számúza voltak.

A pompásan sikerült estélyt hangverseny vezette be, melynek változatos és érdekes volt a műsora.

A megnyitó szám Marházy Miklós felolvasása volt. Ezuttal nem mint színész mutatkozott be, hanem mint író s konstatálhatjuk, nagyon előnyösen. Felolvasásában a koncerteket szatirizálta sok eleve séggel és ötlettel.

Ezután Zilahyné Singhoffer Vilma urnő énekelt egy-egy magyar, francia, olasz és német dalt. Az ő szépséges hangja viharozó tapsokat termelt s a közönség alig tudott betelni vele.

Sarkady Aladár lépett ezután a pódiumra. Először a Pajkos-diákok-ból Geyer Jeremiás kerserveit énekelte zajos tetszés mellett. Enekét Orbán Arpád karmester kísérte zongorán. Ő volt Zilahynének is művészi kísérője.

Majd Faragó Rezsőnek, lapunk munkatársának A facseti nagy nap című versét adta elő Sarkady. A pompás költeménynek úgy aktuális tartalma, mint frappáns ötletei valószínűs nevető vihart támasztottak. A vers hőstét, a jelenlévő Nemess Zsigmond dr. facseti képviselőt is zajosan megélejezték. Kedvtelve tapsolták Sarkadyt is, ki a Lloydnak valószínűs házi előadóművésze lett.

A program végével tánc következett. A jelenlévő hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Assael Józsefné, Basch Simonné, Bing Béláné, Deutsch Arturné, Domán Sándorné, Eles Arminné, Herz-Pollák Helén, dr. Lakatos Izóné, dr. Lukács Lajosné, dr. Nagy Sándorné, Neuman Dánielné, Neuman Arminné, dr. Polonyi Jenőné, Palmay Emilné, Reisinger Sándorné, dr. Schreiber Vilmosné, Steiner Józsefné, Stauber Józsefné, dr. Sas Bernátné (Makó), Tenner Józsefné, dr. Tolnai Jánosné, dr. Vajda Istvánné, Weil Józsefné, Zilahy Gyuláné.

Leányok: Löffler Margit és Irma, Neuman Margit, Neuman Böske, Róth Böske, Vajda Olga, Weisz Margit.

HIREK.

— Az aradi új püspök megerősítése. Papp I. János gör. kel. püspök megerősítése felett, mint Budapastról táviratozák, kedden, március 10-én dönt a Budapestben összeülő püspöki zsinat. Metianu János metropolita-érsek e végből már hétfőn Budapestre érkezik s miután az új püspök megerősítése elé kánoni szempontból kifogás nem emelhető, valószínű, hogy még a király budapesti tartózkodása alatt legelső megerősítést nyer a zsinati ha-

tározat, mely Popp I. Jánost emelte az aradi püspöki székre.

— Az udvar köréből. A király ma délelőtt csendes misét hallgatott, azután visszavonult termeibe s államügyek intézésével foglalkozott. Ma este 6 órakor udvari ebéd volt, amelyen az udvar személyzete vett részt.

— Ujságírók szabadság-lakomája. Március 15-ét a polgárság ünnepe mellett megüli az aradi sajtó is. A szabadság napján, az előző években megkezdett szokáshoz biven, társas lakomát rendeznek. A lakoma ügyében az aradi ujságírók holnap délután három órakor értekezletet tartanak.

— Főuri eljegyzés. Fogaraszöldi és nádasi gróf Nádasdy Tamás cs. és kir. kamarás eljegyezte Wenckheim Mariska grófkisasszonyt, gróf Wenckheim Frigyes valószínűs belső titkos tanácsos és neje, született gróf Wenckheim Krisztina leányát.

— A ternovai főszolgabíró. Jank János lemondása következtében a ternovai főszolgabírói állás tudvalevőleg üresedésbe jött. Mint borossebesi tudósítónk jelenti, a ternovai járás intelligenciája és jegyzői kara Königsegg Fidél gróf tauri nagybirtokos vezetése alatt ma küldöttéleg felkereste Bolyos József borossebesi főszolgabíró és megkérte, hogy a ternovai járás főszolgabírói állását fog üresedésbe jönni. Tudósítónk értesülése szerint Borossebesre Lengyel Sándor dr. nagyhalmágyi főszolgabíró pályázik, s így az ujonnan választandó főszolgabíró valószínűleg ennek a helyébe kerül.

— Külön magyar címer. A budapesti egyetemi ifjuság — mint tudósítónk táviratban jelenti — ma lelkesen és zajosan tüntetett Kmetty tanár mellett. Kmetty egy tanulmányát adott ki, melyben a külön magyar címer és zászló jogosultságát vitatja. Ezért ünnepelte őt az egyetemi ifjuság. Kmetty tanár megköszönte az ovációt s felkérte az ifjakat, hogy a napi politikától távol és a kellő objektivitással nézzék a kérdést.

— Arad — és a kormányzás titkai. A P. H. pár nap óta feltűnő sokat foglalkozik Laehne Hugóval, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatójával. Mai számában ezeket írja róla:

Többen azzal a kérdéssel fordultak hozzánk, hogy a földmívelésügyi miniszter miért bizta meg éppen az aradvármegyei gazdasági egyesület igazgatóját a németországi raktárszövetkezetek tanulmányozásával. Információink szerint Laehne szakirodalmi működése felsőbb helyen feltűnést keltett és ez döntött a miniszter elhatározásánál. Az egyesület hivatalos közlönyében egy cikksorozata jelent meg az igazgató urnak „Mi a legnagyobb oka a földmívelő nyomorúságának?” címmel. E cikkek elseje népies nyelven van megírva és megtudjuk belőle, hogy az odaváló gazda, ha olcsó a buza, eképen szokott felsőhajani: Hogy üssön bele a Vajsz zsidóba és a városkapitányba a száraz nyavalya! A második cikkely a papirosbuzával foglalkozik és oda konkludál, hogy a kormány azért türi meg a tőzsdét, „mert a malomérdekelték és a nagykereskedők nagyobb befolyással bírnak, mint az egész ország együttvéve, és eddig el tudták hitetni a kormánnyal azt, hogy az ő érdekük elsőb, mint az ország érdeke.” No lám, hogy be vannak avatva Aradon a kormányzás titkaiba! Végül a gabonaraktárszövetkezeteket tárgyalja az igazgató, szerényen elhallgatva azt, hogy a pécskai raktárban 4000 mm. buza volt beraktározva, amelynek tulnyomó részét a termelők maguk adták el — a kereskedőnek.

— Jegyzők megbírságolása. Több községi jegyző megbírságolása foglalkoztatta ma Arad-

megye közigazgatási bizottságát. A pénzügyigazgató már régebben előterjesztést tett, hogy a községi jegyzők egy részét 40—50 korona pénzbírsággal sújtsák az adókezelés körüli rendellenesség miatt. A közigazgatási bizottság mai ülésén, arra való tekintettel, hogy a jegyzők az 1902. év végéig jó eredményt értek el az adó beszédése körül, a pénzügyigazgató a bírságolásokat elengedését hozta javaslatba; két jegyzőre nézve azonban fenntartotta eredeti indítványát. A bizottság, miután ez a két jegyző rövid idő óta működik községében, elhatározta, hogy nem szab rájuk bírságot, hanem a jövőre való figyelmeztetéssel, elengedi.

— **Az aradi kulturmérnökség új vezetője** cím alatt a kulturmérnöki hivatal volt vezetője: *Veszprémy József* áthelyezését illető oly megjegyzések kerültek kapcsolatban egy másik helybeli lap közleményével lapunk tegnapi számában, melyek téves információn alapultak. Alkalmunk volt kétségbevonhatatlan és teljes hitelességű bizonyítékokból meggyőződni, hogy azon hír, mintha akár az államkincstár, akár valamely magánszemély csak egy fillérrel is megkárosított volna, a tényeknek meg nem felel és hogy az áthelyezés csak a szolgálati rend kérdése körül forgott minden anyagi, különösen pedig károsítási kérdés kizárásával. Ezen helyreigazítással az igazságnak tartozunk.

— **Ha a fákyák kigyulnak . . .** A kisebb balkán államokban egyre folyik a gyanus mozgolódás. Háborúra készülnek ott, a hivatalos cáfolatok hasztalan mondják ennek ellenkezőjét. Belgrádból ma a következő érdekes távirat érkezett: Öt szerb város polgármesterei kihirdették a lakosságnak, hogy a mozgósítás idejét *a templomtornyokon kigyuladó négy fákyla fénye fogja jelezni*. Erre a jelre minden hadköteles férfi bevonulni tartozik. Hírszerint Belgrádban árlejtést irtak ki ötven ezer katonai köpeny és százezer ételcsésze szállítására.

— **Aradi iparosok tanulmányutja.** Érdekes tanulmányutról tért vissza a napokban négy aradi jónevű, tekintélyes iparos: *Frick József* építőmester, *Kohn József* bádógos, *Schäffer Richard* műlakatos és *Rutkovszky Ferenc* rézműves. Sorra járták a németországi nagyobb ipari központokat, mindenütt tanulmányozva az újabb műipari alkotásokat és szerkezeteket, részint a nagyobb gyárak és ipartelepék, részint a híresebb ipariskolák műhelyeiben. A tanulmányutnak Prága, Drezda, Lipcse, Berlin, Hamburg, Bréma, Köln, Aachen, a Majna melletti Frankfurt, Würzburg, Nürnberg, München, Salzburg voltak az egyes állomásai, mindenütt sok hasznosat és érdekeset tapasztaltak. A helyi ipar érdekéből kívánatos volna, ha e példát azon iparosok, a kik tehetik, követnék; bizonyos, hogy ipari tekintetben nagyon sokat tanulhatunk még a külföldtől s ha iparosaink nem röstellik a fáradságot és a külföld iparából tanulnak, tökéletesítik magukat, annak végső eredményében a hazai iparra van üdvös hatása.

— **Motorközlekedés Nagy-bánya és Szatmár között.** Nagybányáról táviratozzák, hogy egy külföldiekből álló tőkepénzes konszorcium Szatmár-Németi és Nagybánya között motoros automobillal közlekedést akar létesíteni. Naponta 8—10-szer közlekednék a két város között egy automobil.

— **Pör a megye ellen.** Bonyolódott és hosszúra nyúlt pöre van Aradmegyének egy *Kádár* nevű volt gyakornokával, mivel 1884 óta, tehát *tizenkilenc éve* folyik a vitás ügye. Mikor Kádár a

megye szolgálatába lépett, a nyugdíjszabályzat delelet értelmében a 30 forint belépési illetéket és 45 forint rendes díjat fizetett le. Időközben elbocsátották és akkor kérvényt adott be az alispánhoz, hogy a 30 forintot utalja vissza. Az alispán kerészetével elutasította, mire Kádár pert indított a megye ellen, majd pedig a belügyminiszterhez felebbezett. A belügyminiszter utasította az alispánt, hogy az összeget adja ki, mikor erről Kádár értesült, újabb beadványt intézett az alispánhoz, hogy a 45 forint is adja vissza, s egyben a 30 forintnak 1884. évtől járó kamatait. Most újból megkezdődött az előbbi elutasítási processzus. Az alispán visszautasította a követelést, mire az egykori gyakornok a közigazgatási bizottság elé vitte az ügyét. A bizottság mai ülésén foglalkozott a felebbezéssel s azt elutasította. Előrelátható, hogy a szívós felebbező nem nyugszik meg, hanem ismét a belügyminiszterhez fordul.

— **Az irodalmi szakosztály első fölolvasása.** Az aradi *Kölcsey egyesület* irodalmi szakosztálya *hétfőn*, e hó 9-én tartja első fölolvasó ülést, a következő sorrenddel:

1. *Elnöki megnyitó.* (Az újabb irodalmi irányok.) Tartja *Somogyi Gyula* dr. alelnök.
2. *Versek.* Irta és fölolvasa *Csécsei Imre* r. tag.
3. *Elbeszélés.* Irta és fölolvasa: *Losonczy Zoltán* r. tag.
4. *Vásárhelyi János költői működéséről.* (Részlet egy irodalmi tanulmányból.) Irta és fölolvasa: *Kara Győző* r. tag.

A fölolvasó ülést *délután öt órakor a városháza dísztermében* tartják meg. A *Kölcsey egyesület* tagjai az előadást *ingyen* látogathatják; nem tagok *40 fillér* belépődíjat fizetnek.

— **A gyár felelőssége a balesetekért.** A budapesti Kuria fontos határozatot hozott egy szerencsétlenül járt gyári munkás kártérítési pörében. A munkás elvesztette egyik kezét, mert a gép nem volt ellátva védő készülékkel. A Kuria a védőkészülékek hiánya miatt kötelezte a gyártulajdonost, hogy a munkásnak *élete fogytáig havonként 52 korona kártérítést* fizessen. A vélelem ugyanis az, hogy ha védőkészülék alkalmazva lett volna, a szerencsétlenség nem következik be.

— **Élőfák kivágása.** A törvényhatósági bizottság tagjai között mozgalom indult meg a rendszertelenség ellen, amelyvel Aradon az élőfákat pusztítják. A park-bizottság *Boros Vida* indítványára kimondta ezért, hogy kívánandónak tartja azt, hogy a *park-bizottság előstas megkérdése* nélkül élőfát kivágni ne lehessen. A bizottság ezen határozatához, amint ezt *Varjasy Lajos* polgármester-helyettes a közlekedési bizottság mai ülésén bejelentette, a *tanács is hozzájárult* s így a város élőfái biztosítva vannak a rendszertelen és önkényes kivágás ellen.

— **Március 15.** A *Jókedv-asztaltársaság* március 14-én, szombat este nyolc órakor ünnepli meg március idusát *Schriftert József* vendéglőjében a következő műsorral: 1. Hymnus. Eneki az asztaltársaság dalköre. 2. Elnöki megnyitó. 3. Nemzeti dal. Szavalja: *Leitersdorfer Soma*. 4. Ünnepi beszéd. Tartja *Kosztka Mihály*. 5. Alkalmi költemény. Szavalja: *Leitersdorfer Soma*. 6. Szózat. Eneki a dalkör. 7. Zárzó. Ezen ünnepélyre a tagokat meghívja az elnökség.

— **A tornacsarnok menyezete.** Az aradi liceum tornacsarnokának menyezetével, amely az ősszel tudvalevőleg összedőlt, *hétfőn* tartják meg a *próba-terhelést*. Az újra elkészített *Rabitz-fal* teherpróbájára a miniszter szakértő közöget küld le.

— **Pénzügyi közgyűlés.** *Viktoria* takarékpénztár holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg saját intézeti nagytermében évi rendes közgyűlést, melyre a részvényeseket e helyen is figyelmeztetjük.

— **Klofac meséi.** *Klofac*, a jól ismert reichsrathi képviselő, — mint egy *décsi* sürgöny jelenti — feltűnően sokat jár most Szófiába. Ugy hírlik, a macedon mozgalmak iránt érdeklődik s azt támogatja nem csak erkölcsileg, de — pénzzel is. Csehországban például nagy összeget gyűjtött és azt átadta a szófiai macedon-ligának. *Klofac* egész határozottsággal állítja, hogy *Ausztria-Magyarország háborúra készül* s Bulgáriában több osztrák tiszt bujkál áruhában, kik az ottani hangulatot tanulmányozzák. Érdekes, hogy mikor *Klofac* haza-haza tér, meséi esehi párthivei közt általános hitre találnak.

— **Lujza hercegnő.** A volt szász trónörökös né — mint táviratozzák — anyjának, *Alice* hercegnőnek eskü alatt megfogadta, hogy élete megrontójáról, *Giron* nyelvemesterről többé semmit sem akar tudni. *Alice* hercegnő reményli, hogy sikerülni fog *Ferenc József* királytól bocsánatot nyerni szerencsétlen leánya számára.

— **Bizottsági ülés.** Aradmegyei közpörházi bizottsága e hó 9-én délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **A Városi Kávéház bérlete.** A régi Zemplényi-kávéház új bérletje, mielőtt a helyiség renoválását megkezdte, azt kérte a várostól, hogy bérlet szerződését, tekintettel arra a nagyszögű befektetésre, amelylyel a város tulajdonát képező helyiséget renováltatja, hat évvel hosszabbítsa meg. A közgyűlés akkor úgy határozott, hogy előbb a restaurálást végezze el a bérlet s a szerződést majd azután hosszabbítja meg. A tanács most meggyőződött arról, hogy a renoválás az jelzett méreteken elkészült s így javasolja a közgyűlésnek, hogy *Fürsi János* bérletvelel a szerződést *hat évvel* hosszabbítsa meg.

— **Halálozás.** Stílyos esapás érte *Kell Ignác* aradi közbecsülésemű álló nősabót, anyosa özv. *Schön Lajosné* szül. *Rothmüller Regina* ma délelőtt tíz órakor nyolcvanöt éves korában elhunyt. Holnap, vasárnap délután fél háromkor temetik az *Atzél Péter-utca* 2. számú házból. Az elhunytban *Kell Lajos*, az Aradi Ipar- és Népbank ellenőre nagyanyját gyászolja.

Tomcsányi László volt országgyűlési képviselő, mint nekünk táviratban jelentik, ma délután Budapesten meghalt.

— **Elismerés a székelykiállításért.** A székely iparfejlesztő-bizottság elnöke: *Hollák Arthur* udvarhelyi főispán, elismerő levelet küldött az Aradi Székely Otthonnak a karácsonyi kiállítás sikeréért, mely a székely iparnak jelentős szolgálatot tett.

— **Az élet fája.** Megható történet hírét jelentik *Lőcséről*. *Sinkovits József* kassói gazda kertjében volt egy körtefa. Akkor ültette, amikor megházasodott. Szép nagyra nőtt a fa, de — csodák csodája — csak abban az évben hozott gyümölcsöt, amikor a ház fölött is kelepelt a gölya. A falu népe el is nevezte a kert díszét *élet fájának*. Sőt akadt egy javasasszony, aki megjövendőlte, hogy addig él a ház asszonya, amíg a nevezetes fa. Hogy hogy nem, a körtefa már tavaly száradni kezdett s az új évben egészen elkorhadt.

— **Kivágom tüzelőnek.** — szölt a minap a gazda.

— **Ne tedd, megölsz vele.** — rimázkodott a felesége.

— **Csak nem adsz arra a bolond beszédre?** — fejezte be a vitát a gazda s fejszével kiment a kertbe.

Az asszony utána sietett s miközben döngött a fa törzse a fejszeapástól, egyre kérte az urát, hogy kegyelmezzon meg a körtefának. Egyszerre nagyot roppant a fa s rázuhant *Sinkovicsnéra*. A szerencsétlen asszony rögtön meghalt.

— **Vesztett kutyák a városban.** A kapitányi hivatal ma hirdetményt bocsátott ki, melyben figyelmezteti a közönséget a városban kóborló *vesztett kutyák* elleni védekezésre. Egy cseléd lányt a napokban harapott meg egy *vesztett* kutya, tegnap pedig a legelősor gáji részén egy másik *vesztett* eb több kóbor kutyát megmart.

Ezek közül hat veszett kutyát elfogtak és lebunkoztak, valószínű azonban, hogy a megmárt állatok száma ennél több. Az, hogy a kutyákra *negyven napi szájkosár-kényszer* van elrendelve, már tudvalevő. A szájkosár hiánya miatt elfogott kutyákat semmi körülmények között vizsgálani nem lehet.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegénytanulók konyhájában a jövő héten *Halmay Andorné* és dr. *Marschall Lajosné* úrnők ügyelnek fel. Az elmúlt héten felügyeltek dr. *Tisch Mórné* úrnő és özv. *Leopoldné* Ransburg Edith és *Stangl* nővérek.

— **Az új csongrádi plébános.** Csongrádról táviratozzák, hogy ma igtatták be a csongrádi plébániába *Porubszky József* új plébánost. Hegyi páter könyveinek átvizsgálása alkalmával újabb 65,000 koronás hiányra akadnak.

— **Alapítvány kiosztás.** Az aradi hivatalosok betegségélyző és temetkezési egylete az általa alapított „*Saiacz Gyula* alapítvány”-nak folyó évre eső husz korona kamatját folyó hó 15-én egy szegény sorsu egyleti tag gyermekének f-iruhására kiosztja. Mit azzal hozunk az egyleti tagtársak tudomására, hogy az ezen segíty igénybe venni szándékozók ebbeli kérelmüket nálunk legkésőbb folyó hó 14-ig tolmácsolják. Az elnökség.

— **Öngyilkosság a szinpadon.** *Laibach* ból jelentik: Az itteni színházban tegnap, a „*Rip van Winkle*” előadása alkalmával a nyílt szinpadon öngyilkosságot követett el egy fiatal színész. *Pachl Kornélia*, a ki valami kisebb szerepet adott, az öngyilkos. A szép „*Nelly*” nyílt szinpadon agyonlőtte magát. Előzőleg egy levelet kapott, amelyet már egész este izgatottan várt. Egy barátja, aki látta izgatottságát, megkérdezte tőlem, hogy mi a baja van.

— Levelet várok, melytől életem függ — szölt neki.

A szép *Nelly* szerelmes volt és ez adta kezébe a fegyvert. Szívét odaajándékozta egy a városi helyőrségben szolgáló főhadnagynak, a ki azonban csak ámtotta. Megígérte, hogy feleségül veszi és a mikor erre sor került, elfordult tőle és nem akart semmit sem tudni róla. Mikor pedig a szegény, boldogtalan lény zaklatta, hogy ígéretét beváltsa: fenyegetőzött és azzal válaszolt, hogy áttéteti magát egy más városba. Tegnap este *Pachl Kornélia* a tisztnek levelet írt, melyben kéri, hogy látogassa meg még egyszer és választ kért. A válasz jött is, de milyen volt! Ez állott a levélben, hidegen megírva:

Kedves kisasszony! Kértem már, hogy hozzám többé ne közelítsen sem személyesen sem levélben. Nem tehetek eleget kérésének. Menyasszonyomnak, akit szeretek, becsületszavamat adtam, hogy önnel teljesen szakítok és becsület szavamat megakarom tartani. Mondtam már, hogy nem szeretem. Különbén is zaklatásának azzal vetek véget, hogy már holnap új állomás helyemre utazom. Isten önnel, felejtsem el.

Ezt a levelet akkor kapta, amikor a nyílt szinpadra kellett lépni. Gyorsan elolvasta és a következő pillanatban forgópisztolyal agyonlőtte magát.

— **Halál a lakadalmon.** A vidék kisebb helyiségeiben még mindig divatban van az a rossz szokás, hogy lakodalmak alkalmával lövöldöznek, a mi igen gyakran nagy szerencsétlenség okozója. A napokban *Parácon* ugyancsak egy lakodalmas háznál. *Jorgován Illés* is elsütötte forgópisztolyát. A golyó *Szakosánné* szül. *Rotter Mária* mellébe fúródott, s ki *holtan rogyott össze*. A vigságnak természetesen azonnal vége szakadt. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— **Mérénylet a burok közt.** *Johannesburg* ból táviratozzák: Ma itt a város közepén vakmerő rablótámadást követtek el. Két ember megtámadott két vámhivatalnokot, akik 5000 fontot vittek a bankba. A támadók borsot hintettek a

hivatalnokok szemébe, azután elvették pénzeszacskójukat és azzal leverték őket. A pénzt átadták a harmadik társuknak, a ki gyorsan eliramodott vele. Menekülés közben földhöz vágta a *Pike-Company* igazgatóját, a ki *halálosan megsebesült*. A tolvajt végre elfogták egy házban, a hol menedéket keresett. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy *Frank Goddard* a neve.

— **Magyar név.** *Kiskoru Reusz Jenő*, *Sándor Emil*, *Gyula Imre* és *József aradi* illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének „*Rác*”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Gyilkosság és öngyilkosság feltékenységéből.** *Löcséről* táviratozzák, hogy ma *Szepesbélán Paulovits Mihály* feltékenységéből agyonlőtte a feleségét, azután önmagát.

— **Megszöktette a fia feleségét.** *Gödi Balázs* hencsei parasztagyida, — mint nekünk írják, — együtt lakott a fiával, aki a múlt őszszel nősült meg. A két család nagyon boldogan élt s a fiatal asszonyt nemcsak a férje, hanem az apósa is becézgette. Különösen az öreg *Gödi* járt nagyon a kedvében a fiatal asszonynak, ami nemrégiben szemet szurt az anyósának s az öreget nagyon kordában kezdte tartani. A múlt szombaton az anyós a piacra ment valamit vásárolni, a fia pedig a malomban volt. Mikor az öreg *Gödiné* hazatért, a házat üresen találta. Az öreg *Gödi* a menyével megszökött. A szerelmesek nem mentek messze, csak a szállásra, ahol csakhamar rátaláltak a szökevényekre. Amikor az anyós a fiával kiért a szállásra, az öreg *Gödi* fogadta őket, de puszkával, és kijelentette, hogy agyonlővi őket, ha azonnal vissza nem fordulnak. Hiába volt minden, az öreg hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy ő ki nem adja a menyét. *Gödiné* ezek után a szolgabíróhoz fordult panaszával. A szolgabíroság meg is idézte *Gödi* is, meg a menyecskét is, de azok nem jelentek meg. Tegnapelőtt az öreg *Gödi* cselédjé azzal a hírrel futott be a faluba, hogy a gazdája, meg a menyé megmérgezték magukat. Rögtön orvost vittek ki a tanyára, hol a szerelmeseket nagy kínok közt találták. Az orvosnak sikerült *Gödi* megmenteni, de a fiatal asszony aligha marad életben. Patkánymérget vettek be.

— **Étel helyett mérég.** Egy zürichi vendég lőben levestől 14 ember mérgezte meg magát oly súlyosan, hogy közülök kettő meg is halt már. A vizsgálat konstatálta, hogy arzenikum került a levesbe és ez okozta a mérgezést. *Szigoru* vizsgálatot indítottak.

— **Birtokcsere.** *Nagy Arpád*, *Katalin*, *Zoltán* és *Irén* eladják az aradi 374. sz. tjkvben felvett *Kiss Ernő*-utcai 2. sz. házat 6600 koronáért *Fényes Samu* dr. és neje *Goldschmidt Herminának*. — *Ozv. Simon Vendelné Molnár Amália* és *Demetrovics István* eladják az aradi 2702. sz. tjkvben felvett ingatlant 800 koronáért *Demeter Teréznek*. — *Tóth Jánosné Gémes Erzsébet* ajándékba adja az aradi 2901. sz. tjkvben felvett kut utcai 34. sz. házból az öt illető részt *Tóth Jánosnak*, — *Hackl Ignác* eladja az aradi 1052. sz. tjkvben felvett *Koszoru utcai* 3. sz. házat 11,000 koronáért *Ifju Löwy Armin* és neje *Leipnick Juliának*. — *Bozsin Józsa* eladja az aradi 3039. sz. tjkvben felvett 5729. a hrsz. ingatlant 2400 koronáért *Ménesi Andrásnak*. — *Kresz Ferenc* és neje *Herold Magdolna* eladják az aradi 487. sz. tjkvben felvett *Kossuth utcai* 20. sz. házat 7000 koronáért *Kintzl Ernő* és neje *Hack Irénnek*. — *Oltyán János* és neje *Sztojka Mária* eladják az aradi 3203. sz. tjkvben felvett 3861. hrsz. ingatlant 600 koronáért *Kapris Demeter* és neje *Milos Zoritzának*. — *Cs. Nagy Péter* eladja az aradi 7083. sz. tjkvben A+1. alatt felvett ingatlant 2100 koronáért *Kovács István* és neje *Öze Ágnesnek*. — *Cs. Nagy Péter* eladja az aradi 7083. sz. tjkvben felvett A+2. alatti ingatlant 1120 koronáért *Tumó Lajosnak*. — *Bogoczán Miklós* és neje *Argyelán Anna* eladják az aradi 6470. sz. tjkvben felvett *Nyul utcai* 43. a. sz. házat 640 koronáért *Bogoczán Péter* és neje *Milos Juliának*. — *Balázs Vilma* eladja az aradi 3930. sz. tjkvben felvett *Illés utcai* 61. sz. házból az öt illető részt 300 koronáért *Stankovits Simon* és neje *Balázs Juliának*.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók részére *Lukács Lajosné* élelmiszereket adományozott. Fo-

gadja ezuton is hálás köszönetemet, özv. *Hauser Károlyné*, ezredesné egyesületi elnök.

— **Kinos betegség** a csusz és köszvény, azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos köszönő levél bizonyítja, — a *Zoltán-féle* kenőcs még a legmakacsabb és legrégibb csusz és köszvényes bajokat is néhányszori bedörzsölés után meggyógyítja. Üvege 2 kor. *Zoltán B.* gyógyszerárában *Budapest*. Senki se mulassza el e hirneves kenőcsöt meghozatni.

— **Étvágytalanság,** hányinger, fejfájás, gyomor bajok ellen csodahatásu a *Raditz-féle* gyomor elixir. Ara 1 korona. Postán 6 üveg bérmentve. Ingyen és bérmentve küldi a „*hölgyek titkára*” füzetet kívánatra mindenkinek. *Raditz J. Fehér* kereszt gyógytára. *Budapest Fővámter* 6 szám.

— **Megérdemelt dicsőret.** Két esztendei néhez és sok áldozattal járó munka után elmondhatja végre *Porter Vilmos Nagy Áruháza*; a Szabadságteren, hogy a közönség teljes mértékben megértette törekvéseit, ritka pártfogással és jóakarattal honorálván buzgólkodását. Nem volt csekély a feladat, melyet a *Porter* cég magára vállalt. Uttörői munkát végzett, midőn a provincban a legelső áruházat életbe hívta. De a közönség gyorsan felfogta, hogy ez a törekvés nem fölösleges, hogy az áruház hízogot pótol. *Porter* vállalatát ma már a nélkülözhetlen életszükségletek közé tartozik *Aradon*. Bizalommal fordul hozzá a közönség. És ez nagy szó. Mert a bizalomra rá kell szolgáltatni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weisz* nál, *Aradon*.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság-ter* 20. szám. *Telefon* 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner-féle* impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a *Mauthner-féle* magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

— **x— Minden nőnek** tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa-féle* valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet széplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiataloságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való *ugorka szappan* 1 kor., 8 drb. 2 kor., 40 fill. *Poudre* 1. 20 és 2 kor. *Kapható* *Balassa Kornél* gyógyszerárában *Temesvár*, *Aradon* *Vojtek és Weisz* uraknál, *Földes Kelemen* gyógyszerárában, *Tábor Gyula* gyógyszerárában *Pécskai-ut* 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa-féle* *ugorkatejet* kérni.

A debreceni szép grófné.

(*Kubelik Jan menyasszonya.*)

Arad, március 7.

Az egész ország előkelő közönségét élénken foglalkoztatja az az érdekes művészfényesség, mely a magyar hölgyek általánosan ismert szépségének hozott újabb dicsőséget. Ime, a hegedüvirtuózok egyik legnagyobbja, *Kubelik Jan*, miután beköborogta varázshatalmu hegedűjével az egész művelt világot, megfürödve a művészetét megillető diadalok millió meg millió sugaraiban, nem hagyta magát elragadtatni a sok ezer női szempár lángoló hevéből, a szívét nem vette meg csak egy szép magyar leány tüzes tekintete. Itt a nagy magyar alföld szívében, ahol a tipikus magyar női szépségek mindenkor első sorban keltenek föltűnést a messze idegenbe jövők előtt.

A sok szép asszony és leány között mindenkor büszke volt *Debrecen* gróf *Csáky* Széll *Marianne* klaszikus szépségére, aki már mint serdülő leányka nagy szerepet játszott a város előkelő társaséletében. Hagyományos szokás, hogy a nők, ha hajlamot és hivatást éreznek magukban a zenére, akkor a zongorabillentyűhöz folyamodnak. *Széll Marienne*, *Kubelik meny-*

asszonya, azzal tünt föl a híres debreceni egyetemi hangversenyeken, hogy a finom női ujjak előtt jobbra idegen *hegedűn* játszott, már csöppnyi leánykorában ritka művészettel. Nemcsak mint feltűnő, klasszikus szépséget ünnepelte, tehát Debrecen ifjusága, hanem mint művésznőt is.

Művészi hajlamait bizonyára édesapjától, bessenyei Széll Farkas történetíró, kir. táblai tanácselnöktől örökölte, aki kedvelt poétája volt annakidején az *Arany János* által szerkesztett *Koszoru*-nak, a *Vasárnapi újság*-nak s aki dacára kiváló társadalmi állásának, nagy bohém még most is, ami a művészetekért való rajongást illeti.

Széll Farkas, akinek a magyar tudományos irodalom a XVI. század számos históriás énekének fölfedezését köszönheti s aki mint történetíró kiváló nevet vívott ki magának nemcsak önnálló munkáival, de a Századokban, a Turulban, a Történelmi könyvtárban szintén megjelent dolgozataival, Debrecen művészi életében mindenkor vezérszerepet játszott. Híres művészek is elsősorban az ő vendégszerető, magyarságon nagyurú házában keresték fel meghívásra, ha másért nem, már csak azért is, hogy megtekinthessék kincset érő könyvtárát, mely gazdag régiségekben, unikumokban.

Igy került ezelőtt három évvel szalonjába Kubelik Jan, aki hangverseny szünetek közt értesült arról, hogy Debrecenben van egy hegedűművésznő, aki játsza az ő zeneszerzeményeit is. Másnap a rajongó művészt reggelire hívta meg Széll Farkas, mely után két síró-rívó hegedű vallotta meg két ifju lélek egymáshoz való vonzódását.

A könnyen lobbanó művész nem igyekezett leleplezni azt a hatalmas érzelmét, amely fogva tartotta a szívét, de a rajongólélek megnyilatkozásának senki sem akart hinni. Elment Kubelik Jan hódító körútjára; sok szép asszony, leány hódolata mellett sem tudta azonban elfeledni a kis grófnét, akinek válását az időtáiban mondotta ki a törvényszék. Miután pedig a válásra nem a grófné adott okot, a jogerős ítélet kimondta, hogy a grófné férje nevét viselheti mindaddig, míg újra férjhez nem megy, vagy míg a grófné a névhasználat jogáról önként le nem mond. Ez a körülmény adott most okot sok félreértésre, hogy az érdekes művészválasz híre nyilvánosságra került. Érdekes, hogy a szerelmes pár az első találkozás óta soha sem találkozott egymással. Levélben, de még inkább táviratokban érintkeztek egymással. Es ezek a levelek, táviratok bizonyítják a világhírű művész szerelmének rajongó mivoltát.

Legnagyobb sikerei közben sem feledkezett meg a debreceni szép grófnéről és szerelme sikeresen védte meg a legfényesebb házassági ajánlatok meghallgatásától. A művészt nem vakították el semminemű sikerek, szerelméért fölládozta a a följánlot dús kincseket. Most aztán, hogy elérte nagykorúságát, régi szándékát megvalósítani igyekszik. Legutóbbi bécsi hangversenyére meghívta a grófnét és családját s a két művész-lélek ott a legfrissebb diadalok mámorában tartotta meg eljegyzését.

Széll Farkas családjával együtt hazajött az eljegyzés után Debrecenbe, Kubelik Jan pedig szüleihez utazott Prágába, ahonnan Kubelikné áldása egy üdvözlő távirat alakjában ma érkezett meg a boldog menyasszonyhoz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. Gy. Temesvár. A küldött cikkben sok igazság van, azonban most annak közlése nem alkalomszerű. Nem vagyunk barátai annak, hogy minden ok nélkül egymás elleni villongásra ösztökéljük a nemtűségeket. Ha majd olyan esemény merül fel, mely

a cikk közlését indokoltá teszi, akkor szívesen felhasználjuk.

M. L. Arad. A katonai ügyosztály hirdetménye szerint az ujoncozás Aradon április hó 1-én kezdődik. Persze csak abban az esetben, ha a képviselőház addig az ujoncozási törvényt megszavazza.

D. F. Arad. Mindenképpen gyenge kísérlet, nem közölhetjük. Az a lap, a melyre hivatkozott, előtünk egyáltalán nem irányadó. A közölhetőség mértékét mi első sorban a közönség ízléséhez szabjuk.

G. M. Petris. A kért sorsjegy számát eddig nem huzzák ki.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kávéseleány bünei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi járásbíró előtt már ismeretes a Richter Ilona neve, aki többféle csalással tette magát érdemessé a „jó madár“ névre. A derék hölgy foglalkozásra nézve kávéseleány s előbb a Hungaria kávéházban volt, jelenleg pedig a Fehér Kereszt kávéházban van alkalmazva. — Rendkívül következetes módon csapott be egy kaszirlányt és utóbb Nagy Lajos szállodabérlőt.

Az első csalását Horváth Karola, a Hungaria kávéház kasszírójának nevével követte el. Elment Ruzsonyi Endre volt divatárú kereskedőhöz és a Horváth Karola számlájára vett egy pár keztyűt s ezt magának tartotta meg. Mikor Ruzsonyi követelte Horváth Karolán a keztyű árát, akkor derült ki a kávéseleány bűnös manipulációja. A bíróság akkor el is ítélte két napi fogházra.

Mikor ezt a büntetését kitöltötte, akkor beállott a Fehér Kereszt kávéházba. Nemrég Nagy Lajos kávéseleány adott neki öt koronát avval a megbízással, hogy vegyen egy mosdótálat Gebhart István üvegkereskedőnél. A kávéseleány az öt koronát zsebre vágta. Elköltötte, aztán nagy mérsélen beállított a Gebhart féle üzletbe s ott előadta, hogy öt Nagy Lajos küldte egy mosdótálat, melynek az árát írják fel a gazdája számlájára. A kereskedésben ki is adták neki a tálat, de a kávéseleány a kapott tálat a magalakására vitte haza.

Természetes, hogy ez is kiderült. A leány ma család miatt állott a járásbíró előtt, mely öt napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt felebbezett.

§ A zugbankárok ellen. A berlini bíróság igen érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott a zugbankárok ellen. A bíróság abból az ötletből indult ki, hogy a bankárként szereplő ügynök-cég megtéveszti a közönséget, különösen azokat, akik tőzsdén játszanak és bizva a bankcég hitelképességében, gyakran lépnek mennek. Éppen ilyen eset volt most a berlini bíróság előtt s azért mondták ki a határozatot, hogy 100 márka bírsággal sújtják az olyan ügynököket, akik bankárként szerepelnek a firmán. Egy hónapi terminust adnak az eddig létező ilyen cégek megváltoztatására.

§ A halott becsülete Nagy feltűnést keltett tavaly Zürichben, amikor az odaváló lelkész, Tobler, az esküvője napján otthagya a menyasszonyát s az egybegyűjtött nászvendégeknek haza kellett menni lakodalmi ebéd nélkül. A menyasszony, egy gazdag gyáros leánya, anynyira szívére vette ezt a szégyent, hogy *szívszélhűdésként meghalt*. Halála után a vőlegény, önnön menteségére, néhány lapban rut doigokat mondott el a volt menyasszonyáról, akit nem kevesebb doigokkal vádolt, minthogy szeretője volt több embernek, amikor ő, a vőlegény, szerette. Az elhunyt leány családja pörrel támadta meg a rágalmozót és azokat a lapokat, amely a rosszakaratu sorokat kiadták. Orvosi vizsgálat alapján bebizonyították, hogy a halott becsülete mocok-talan s így a bíróság rágalmozásért vád alá helyezte Tobler lelkészt, akit most három havi börtönrre és 550 frank bírság fizetésére ítélték.

§ Ítélet a keresztény ruhaszövetkezet ügyében. A budapesti törvényszék ma hozott ítéletet Violet Ottó Mór, a keresztény ruha szövetkezet volt vezérgazgatója ügyében. A törvény-

szék 34 rendbeli csalásért két évi fegyházra és 380 korona pénzbüntetésre ítélte a többi vádlottakat fölmentette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Weisz Márkus, Szeged. — Amirás Bogdán, Kolozsvár. Kartsocke J. és fia, Budapest. — Suttrell E., Budapest. — Schilling József, Bécs. — Schwarz Ignác, Sommerein.

Budapesti ár- és értéktöze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 7.

Déltizede. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngy. Kedvező irányzat mellett 7,000 métermázsa kerül forgalomba, változatlan arakon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Heti behozatal 150,000 métermázsa.

Esti tizede. Berlin $\frac{1}{2}$, páris 5-el magasabb.

Zárhat 18 órakor:

Buza áprilsra	7.67—7.68
Buza májusra	7.54—7.55
Buza októberre	7.55—7.56
Rozs áprilsra	6.76—6.77
Rozs októberre	6.06—6.07
Zab áprilsra	6.06—6.07
Zab októberre	6.16—6.17
Tengeri májusra	6.22—6.23
Tengeri júliusra	11.75—11.85

Zárhat 5 órakor:

Buza áprilsra	7.66—7.67
Buza májusra	7.54—7.55
Buza októberre	6.76—6.77
Rozs áprilsra	6.06—6.07
Rozs októberre	6.15—6.16
Tengeri májusra	6.23—6.24
Répece augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	684.—
Magyar hitelrészvény	742.50
Leszámlotbank részvény	454.—
Rima-Murányi vasúti részvény	478.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	692.—
Közúti vasút	622.50
Városi villamos vasút részvény	313.—

S z e s z ü z l e t.

— Március 7. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 12'80—13'— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 126—8 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 130—1 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 128—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 128—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 128—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 127—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 126—7 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktöze.

Budapest, március 7.

Magyar aranyárjádék 4%	121.10
Magyar koronárjádék 4%	99.55
Magyar arany 4 1/2 %	93.25
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.25
Magyar italmegváltási kötvény	—
Szlovák-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorjegy kölcsön	201.—
Niszaszabályozási és szegedi kölcsön	159.50
Osztrák papírjádék	100.35
Osztrák járadék ezüst	100.35
Osztrák járadék arany	121.—
Koronárjádék	101.—
860-iki államsorjegyek	154.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	742.50
Osztrák hitelbankrészvény	684.75
Osztrák-magyar államvasút	692.75
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.10
Német birodalmi márka	117.12
London	240.22
Páris	95.52
20 márkás arany	23.43

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma
Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószerszámok árúimat nagy mennyiségekben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban meglepő nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessek, meg szerettem

Posner Károly Lajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti-könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek óta során át a legjobbnak elismert Posner-féle üzleti könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentúl nálam bármely méretű Posner-féle üzleti-könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári áron kaphatják, minden nyújtható előny megadásával mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szíves figyelmébe batorokdom ajánlani, hogy miután most irodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenyárral árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha irodai szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szép rációkban. Új és használt hangjegyek jutányos áron. Minden zenemű-újdonosság raktáron. A nálam vásárolandó zeneművek üzletben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

zenemű-kölcsöntárt nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvelelek folytán üzletem antiquár osztályában regények, diszmuté, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szerezhethők be.

Végül a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzleten, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyújtsak és szolid áruk, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szíves párfogást kér

kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

118

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A sorrend. —

Folytatolagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1903. évi március hó 11-én d. u. 4 órakor tartandó rendszeres havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

8. A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta az utadó alap terhére felveendő 200,000 korona kölcsönre vonatkozó határozatot. 9. A tanács javasolja, hogy a házbirtokot értéktelenítő, elavult elvon alapuló, túlságosan terhes házadó törvények módosítása iránt a pénzügyminiszterhez és az országgyűlés képviselőházához felirat intézessék és az összes törvényhatósági városok csatlakozásra felhívassanak. 10. Pellegrini Dávid és Román Róbertné által emelt új épület bérjévedelmeire a községi adómentesség megadását. 11. A m. kir. belügyminisztérium intézkvénye az aradi polgári fiúiskolánál rendszeresített 10-ik tanítói állás jóváhagyása tárgyában. 12. A m. kir. kereskedelemügyi minisztériumnak intézkvénye az arad- és békéscsaba távbeszélő hálózat összekapcsolása tárgyában. 13. Az egészségügyi bizottság jelentése Strásay Antal gyógyszerész kérvénye tárgyában a 10-ik gyógyszerár felállítására iránt. 14. A polgármester jelentése az aradi állami gyermekmenhely-telep telkének átengedése tárgyában hozott közgyűlési határozat módosítása iránt. 15. Az árvaszékek előterjesztése az árvapénztári kölcsönök után tőkék törlesztése tárgyában. 16. A tanács javaslata községi adónak elő- és leírása iránt.

CSARNOK.

Kis dolgokról.

Írta: Erdős Renée.

A hamutartón, gyönyörű egyetértésben szépen összesimulva egy finom, vékony, egyiptomi cigaretta — és egy komoly férfi-szivar maradványa feküdt. A hamutartó a kis asztalkán állt a pamlag előtt.

A székek nem álltak a rendes helyükön. Egy nagy karosszék oda volt tolvá a kályhához. Csak egy. Előtte volt ugyan egy kis zsámoly is, de az, változatosság kedvéért a lábával fölfele állt. Azon tehát nem ülhetett senki.

A férfi, aki a féltékenység éleslátásával tanulmányozta át a teret, mind izgatottabb lett. A szőnyeg egyik csücske fel volt gyüremlődve. Mellette egy sereg hirtelen feküdt szétszórva, úgy, mintha erőszakkal vették volna ki valaki kezéből és dobták volna a földre.

A kis íróasztalon csodálatos rendtelenségben heverték széthányt levélpapírosok, parfüm- és üveg, keztyűtágra, olló és fésű. A tükör előtt a kis medencében lekoppaszlva álltak a ciklamenek. Egy pár piros és fehér szirm ott tapadt a pamlag kis vánkósán.

A férfi, aki beleszápott a vizsgálódásba, izgatottan járt-kelt, megfogdosta a csecsebecskéket, igazgatta a butorkat merő idegességből. Végül a cselédhez fordult, aki a küszöbön állt sokáig, s mert nem parancsoltak neki semmit, az ajtókilincsre lehelt és a köténye csücskével fényesítette.

— Régen elment hazuról az urnó?

— Este felé — felelte elfogulatlanul a leány és a kályha elé guggolt, megkaparni a tüzet.

— Nem volt itt senki? kérdezte tovább a férfi erős szégyenkezéssel, majdnem reszkelve. — De igen, tanuskodott a szolgáló. A rokon nagysága. Hogy is hiják no!

— Jó, jó — vágott közbe a férfi és elpi- rult a hajáig. — Csak menjen ki. En itt maradok. Megvárom az urnójt.

— Hogy hazudik ez a némbér! — gon-

dolta, mikor magára maradt. — Es mi ez itt? Micsoda fojtó meleg? Mért nem nyitják ki az ablakot?

Leült egy székre, majd megint felugrott. Nem volt türelme egy helyben maradni. Az ablakhoz ment, onnan a másik szobába, aztán megint vissza, leült a kályha elé és a szőnyegre bámult.

— Tulajdonképpen ostoba vagyok — állapította meg magában. Annyira ostoba, hogy még ez a leányzó is azt hitte, hogy felültethet. De vajjon ki lehetett itt? kicsoda?

— Elgondolkozott, aztán megint a hamutartó jutott eszébe.

— Valami jó barát. A szivarvég igen prózai. Ellenben a cigaretta az enyéimből való. Ez a körülmény, mintha kissé megnyugtatta volna. De csak rövid időre.

A szétszóró virágszirmok bántották a szemét. De nem nyult hozzájuk, ott akarta hagyni — bűnjelnek. Ambár maga se tudta, mit bizonyíthat az a pár hervadt levél.

De igen, mégis. Ismerte a leány szokását. Ha virágot kapott, mind lépédeste a száráról és teletüzdelt vele a haját. A virágos fejével aztán letelepedett a pamlagra és a szemközti álló tükörben gyönyörködve nézte magát.

— Olyan vagyok most, mint egy komoly bacchanszó, nem? — szokta ilyenkor kérdezni. És csakugyan olyan volt. A mosolytalan ajkával, nagy, mély nézésű szemével.

— Vajjon megint azt a gyerekes játékot csinálta? De miért? Kinek a kedvéért? Vagy csak a maga mulattatására? Es hogy nem sajnálta a szép eleven virágot leszakgatni onnan a cserépből! Egy nappal előbb még tiltva volt a cselédnek hozzányulni. O maga öntözte, bábált vele, a hervadt leveleit is ollóval vagdosta. Most pedig...

Az erős csengetyűszóra megrázkódott.

— Itt van — gondolta. — Most mindjárt megtudok minden.

— Jó estét! — köszönt a leány és a keztyűt húzta le a hidegtől kissé megpirosodott kezeiről. — Régióta vár rám?

— Fél óra óta — mondta a férfi egy kis tulzással — de azalatt sem unatkoztam nagyon. Ez a szoba meglehetősen sok szemlélni valót nyújt az embernek.

A leány felütötte a fejét.

— Miért mondja ezt? — kérdezte és érces hangja hirtelen jéghideg lett.

— Ezek a virágok — dadogta a férfi máris zavarodottan s a pamlagra mutatott.

A leány odament, összeszedte a leveleket és beledobta a papirkosárba.

— Csak ennyi?

— Nem. Nem tudom. Csak úgy sejttem. Magam sem tudom mért. Volt ma önnél valaki?

A leány a tükör előtt állt. A haját igazgatta, amit a kalap kissé összenyomott.

A kérdésre megfordult és a férfinézett.

— Ertsük meg egymást, barátom. — mondta neki olyan hangon, ami anélkül, hogy sokat jelentene, a lelke mélyéig megaláz egy férfit. — Ertsük meg egymást. Miért is kérdezi?

— Tudja miért. Féltékeny vagyok. Annyira féltékeny, hogy már nem is szégyenlem bevallani. Miattam akár gyulolódhat is. Nekem mindegy. En megérdemlem és elviselem. Mondja, ki volt itt?

— A leány nem felelt.

— Nem akarja megmondani? De csak mondja meg.

— Előbb tudni szeretném, mi jogon kérdez? Mije vagyok? Felesége, kedvese? Mije?

— Semmim — felelte a férfi. De szeretem magát, örültem szeretnem s maga ezzel a tudattal megtűr közelében. Jól bánik velem, bizalmas hozzám.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenestre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az
Aradi Közlöny
kishirdetési rovatát
használja,
ez biztosan eredményre vezet.

— S maga ezek fejében kémked, gyanak-
szik. Helves ez?

— Helyes — felelte hevesen a férfi. Ne-
kem mindenhez jogom van. Mert én szeretem.
En nekem minden fáj. Az a szék ott a kály-
ha előtt, a zsámoly, nekem az a hamu is fáj.
En mindent meglátok, megérzek. Engem az
én szomorú ösztöneim nem hagynak nyugodni.
En megérzem azt, ha maga valakire rámoso-
lyog, olyankor, mikor én nem vagyok ott. Ha
elmegyek a háza előtt, amikor azt hiszem, hogy
nincs otthon és villágosságot látok az ablakon
át: azt hiszem, meg kell örülnöm. Mert arra
gondolok, hogy magánál van valaki. Valaki, aki
nem különbös magának, aki tán ebben a pill-
anában megcsókolja a kezét. Szóval valaki, aki
ott van, míg én nem vagyok ott. Ez borzasztó!
A leány mosolygott, a szokott hideg, szo-
moru mosolyával.

(Vége következik.)

NAPIREND.

Március 8. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Remin. —
Protestáns naptár: Remin. — Görög-keleti naptár (február
23.): Nagyböjt 1. vasárnap. — A nap kel 6 óra 12 perc-
kor, nyugszik 5 óra 37 perckor.

Kölosy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szo-
mbaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és
pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepna-
pokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett
fiesterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra
küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjá-
rás várható: Változékony.

Március 8. Az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző-
egyletének közgyűlése délután 3 órakor (Kereskedelmi is-
kola.) — A „Viktoria” takaré- és hitelintézet mint rész-
vénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi
verseny-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és
csanádi egyesült vasutak.) — Gőzgépezők és kazánfü-
tők vizsgálja.

Március 9. Csutak Károly első temetésrendező inté-
zet Entreprise des pompes funébrs Szent-Margit részvény-
társaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — A Kölcsey-
egyesület irodalmi szakosztályának fölolvásó-estélye dél-
után 5 órakor (Városház.)

Foulard-selyem

60 krtól 3 frt 70 krig méteren-
ként, blousoknak és uszályok-
nak. Bérmentve, elvámolva, ház-
hoz szállítva. Dús választék azonnal. — **Henneberg se-
lyemgyára, Zürich.** 2743

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi március hó 8-án:

Bérletiszünet. Bérletiszünet.

Délután 3¹/₂ órakor, fél árkakkal:

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz.

SZEMÉLYEK:

Jób Sándor	Pápai József.	Bilitzky	Zilahi Gyula.
Vilma, leánya	Gazdi A.	Merlin báró	Győre Alajos.
Domaházyne	Daróczy Ilka.	Szklabonyai	Sarkadi A.
Szentirmay	Mariházi M.	Ugyvéd	Réthy István.
Szentirmayné	Szabó Irma.	Jób ügyvédje	Tukorai L.
Tarján	Ternyei L.	Jób orvosa	Németh J.
Loránt	Szabó József.	Miska, szolga	Juhász S.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérletiszünet. Bérletiszünet.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

Az ARADI DALEGYLET közreműködésével

LOHENGRIN.

Regényes opera 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta:
Wagner Richard. Fordította: Böhm G. és Ormay F. Ren-
dező: Polgár Sándor. Karnagy: Orbán Árpád.

SZEMÉLYEK:

I. Henrik	Békassy Gy.	4. lovag	Szabó S.
Lohengrin	Bejczy Gy.	1. asszony	Bérczi Mari.
Brabant Elsa	Singhoffer V.	2. asszony	Fekete A.
Gottfried	Kley Margit.	1. apród	Hajnal Ilona.
Tellramund	Szabó József.	2. apród	Gergely Giza.
Ortrud, neje	Képásy G.	3. apród	Berei Ilona.
Király hirdetője	Juhász S.	4. apród	Berei Jolán.
1. lovag	Ungvári V.	5. apród	Ligethi B.
2. lovag	Abai Gyula.	6. apród	Bogár Anna.
3. lovag	Kiss József.	Történik	Antwerpenben.

Kezdete este 7 órakor.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.02
Gyorsvonat reggel	8.15	Személyv. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyv. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.---
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.02
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.---	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.30
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.02
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.02
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. s.	11.---
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.50

NYILTTÉR.*

Ma
jelent meg
„Jövendő”
2. száma
ára 20 fillér.

Aradon kapható

Ingusz I. és fia
könyvkereskedőnél.

Városi és megyei telefon 517.

Pöstyén

est. kőszöny.
ischias, exsudatiónk
speciális leghíresebb
gyógyhaté.

Téli kúra
kenyérmentesen a fürdő-
intézetben.

Hári kúra
az iszapalvízi orvosa
kezelésében.

Prosp.: a fürdőházszolgálat

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó.

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki kö-
zönség figyelmébe mindennemű **szobafestő és mázó**
munkák elkészítésére, u. m.: **erezést és lényezést a**
legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig jutányos
árak mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák
elbállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérletők bizto-
sítottak. 358

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan 111

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;
ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél
árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács - kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél napi időt körünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig.
Tagok egy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvé-
tnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi elsőrendű divatárú-üzlet részére intl. szakkép-
zett segédet.
Helybeli díszmü- és játékarú-üzlet részére jó házból
való elárústónót.

Helybeli rövid pipere-áru és kefe-üzlet részére fia-
tal, a helyi viszonyokkal ismerős, szakképzett segédet.

Vidéki fűszer- és vegyes (rövid festék, liszt) üzlet
részére a román és szerb nyelvben jártas izr. segédet, a
kinek jó írása van és némileg a könyvvezetésben is jártas.

Vidéki rőfös- és vegyeskereskedés részére fiatal,
a román nyelvben jártas segédet.
Vidéki fűszer és vegyeskereskedés részére a román
nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

A vas-áru szakmában teljesen jártas, 34 éves r.
kath. segédet, aki a könyvviteli teendőkhben is jártas.
Egyetemi kvalifikációval bíró intl. egyént magán-
titkári, gyári, vagy uradalmi pénztárosnak, vagy valamely
vállalat gondnokául, ki ily állásokban már működött. Ova-
dékkel rendelkezik.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakor-
lattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglal-
kozásra.

A fűszer- és csemege áruszakban teljes jártasság-
gal bíró intel. ügyes fiatalembert.
Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési
munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfe-
lelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, **Keppich Zsigmond,**
útkár. igazgató.

Telefon 184.

Aulich Lajos-utca 2.
Lovarda-utca.

BETTELHEIM K.

Első aradi egyedül
szalon mosó és tisztító
műintézet.

Érdekes, sőt lényeges!

Annak, aki kevés pénzért, szép divatos és finom női és férfiruha szövetet, blousok és ruháknak való selymet, batist, cretton, damast, ágy és fehérneműeket jó minőségben vásárolni akar, hogy látogassa meg a

REINER S. SANDOR

ujonnan megnagyobbított alkalmi divatruházat

a Hunyadi (Fekete kutya) utczában. 559

Óriási választék, fekete és színes ruhaszövetekben, blouse és ruhaselymekben, vászon, schiffon, kanavász, damaszt áruk, ágy, asztal és fehérneműekben, díszítési kellékek nagy választékban, jutányos áron.

== 1 mtr. ponge selyem 35-től feljebb. — 1 mtr. taft selyem 50-től feljebb. ==
1 mtr. batist selyem 15-től feljebb. — 1 vég kanavász 30 rófös 3 frt 27-től feljebb.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására hozni,
hogy

**szobafestő, mázoló
és lényező**

műhelyemet Weitzer János (volt
Templom-utca) 13. szám alá
helyeztem.

Pontos munka szolid kiszolgálás.
Vidéki megrendelések pontosan
eszközöltetnek. A n. é. közön-
ség szives pártfogását kéri

Biedl József,
festő. 623

Eladó még

8000 drb. I-ső oszt. kiváló szép
és egészséges

s i m a

zöldojtvány

Adelmann Károly

szőlőbirtokosnál 616

Uj-Szt.-Annán.

2330—1903. kh.

Hirdetés.

A mező és keletgazdaságban
nagyobb károkat okozó rovarok
elleni védekezés céljából felhívom
a lakosságot, hogy a gyümölcs-
fákról a hernyó fészkeket, lepke-
tojásokat és vértetű foltokat, már
most a tél folyamán, mielőtt a fák
rügyezni kezdenének, szigorúan
irtsák ki, mert akik a kártékony
állatok irtását elmulasztják, azo-
kat az 1894. évi XII. t. cz. 50. §-a
alapján teljes szigorral fogom bü-
ntetni és ezenfelül az irtást a mu-
lasztó tulajdon s terhére és költ-
ségére hatóságom által fogom vég-
rehajtatni.

Hogy az egyes kártékony rova-
rok irtása miképpen teljesítendő,
erre nézve a kerületi biztosoktól
és hivatalom állategészségügyi osz-
tályánál nyerhetnek érdeklődők fel-
világosítást.

Arad, 1903. február hó 25 én.

Sarlot,
főkapitány.

Globus-
tisztító kivonat
2683
jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

Eladó

50 éve tenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli
és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba,
konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült
jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fá-
czán-utca 7. szám. 620

A Világosi Cognacgyár Részvénytársaság

(Alapított 1891. évben!)

aradi főraktára:

Krausz Elemér és Társai

drogueria a vörös kereszthez

Andrássy-tér 20. szám.

Városi és megyei telefon szám 507.

Ajánlja különösen a következő fajtákat: 34

	Nagy üveg	Kis üveg
Cognac * *	3.20 kor.	2.00 kor.
Cognac * * *	4.00 "	2.50 "
Cognac Bonus +	3.50 "	2.20 "
Cognac Melior + +	4.50 "	2.50 "
Cognac Extra + + + +	7.00 "	4.00 "

Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

Alkalmi ajándékképpen való elküldésre igen csinos posta dobo-
zok állanak rendelkezésre.

Nagyérdemű

Hölgyközönség

figyelmébe!

Van szerencsénk a n. é.
hölgyközönség szives figyelmét
felhívni

Aradon,

Aradi Első Takarékpénztár
házában (a Fehér Kereszt-szál-
loda mellett) fenálló

női

divat-termünkre

hol mindennemű

Costumeket,

kabátokat,

teljes öltönyöket

és minden e szakmába vágó
dolgot gyorsan és a legújabb
divat szerint jutányosan ké-
szítünk. Továbbá egy külön
guverirozó és plissirozó gépet
állítottunk fel, hol bármely szé-
lességre guverirozást és plissi-
rozást is elvállalunk. Végül
van szerencsénk a n. é. hölgy-
közönségnek tudomására adni,
hogy egy

szabászati tanfolyamot

nyitottunk, hol növendékeket
műtermünkben, valamint saját
lakásukon a lehető legjobb ki-
képzésre elfogadunk.

Vállalatunkat nagysád párt-
fogásába ajánlva, maradtunk
kiváló tisztelettel

Szeltmann és Hanzli,

női szabók.

712—1903. kh.

Hirdetmény.

A megrendelés gyűjtési célból Ausztriába készülő kereskedelmi utazók az érvényben levő törvények szerint az illetékes kereskedelmi és iparkamarák által megfelelő igazolvánnyal látandók el.

E körülményről az érdekelt utazókat azzal értesitem, hogy az igazolványokhoz szükséges adatokat hivatalom állítja ki.

Arad, 1903. február 9-én.

Sarlot.
főkapitány.

3 nap alatt meggyógyul

a **hugycsőfolyás** — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Mydi-ben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt. utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 30

Budapest, VIII. József-körút 53.

Kerestetik megvételre

egy használt, de azért teljes jó karban levő

fedett hintó.

Könnyű, egy lovasnak, előnyben részesül.

Ajánlatok az ár megnevezéssel együtt 615

Löwy Jakabhoz

Soborsinra intézendők.

119—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a vásártéri honvéd lovassági laktanya mellett lévő vendéglőnek 1903. évi május hó 1 től való bérbeadása iránt folyó évi márczius hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 2382 kor. évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1903. évi márczius hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. aljegyző.

Első aradi hornyolt cement-fedélcserép gyár rétháti Kövér és Társa

Aradon.

Gyártelep: Radnai-út 13c. sz. — Jroda: Kis-utca 6.

Ajánlják kitünő minőségű portland cementből készült tetőcserépeit, melyek a közönséges égetett agyagcserépeket minden tekintetben messze felülmúlják; amazoknál jóval könnyebbek, szilárdabbak, vízátthatlanok, örökké tartók és olcsóbb fedélhő elállítását teszik lehetővé. 554

St Anna

malátalikor

malátakeserű

malátacakes

a legjobb és legegészségesebb üdítő ital. kellemes ízű és zamatu.

kiváló gyomorerősítő, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala.

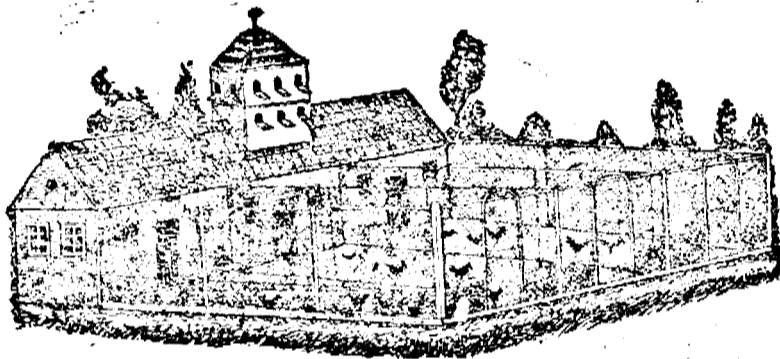
Kitünő táp- és teasütemény előrendü tanárok és orvosok ajánlják.

Főnti készítmények mind tiszta malátával készülnek, kitünő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban felülmúlnak minden ilyenmü gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban Aradon: Daimel Lajos, Karácsonyi Antal, Rothstein Mór, Zaráy Géza üzleteiben és Wild Ferencz cukrászánál. 621

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaaruk és aczélsodrony ágybetétkészítő

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, úgymint: réz, vas és czinezett sodronyszövetek, melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszintén 271

Bacher-féle szelelő rostához való sziták.

Készítek alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukubarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok és kőszán áthányó rosták vaskerettel építészeti, bányászati és kertészeti czélokra. Pincze és magtáráblakokhoz rostélyok. — Szikrafogók mozdony és gyári kéményekre. — Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és faállványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle szőr-, vas-, réz- és selyem-sziták, dohány-dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészíttetnek.

8034—1903. kh.

Hirdetés.

Értesitem a lakosságot, hogy előfordult veszettségű eset következtében Arad város területén levő összes kutyáknak 40 napig követtartását vagy szájkosárral való el-látását rendeltem el. Amely kutya ezen negyven nap alatt szájkosár nélkül szabadon jár, a peczér által elfogatni és azonnal kiirtatni fog. Arad, 1903. évi márczius hó 4.

Sarlot.
főkapitány.

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Megromlott idag-, faj- és nem-rendszer című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075

Egy korona 30 fillér bélyegekben történt előzetes beküldése esetén bérmentve küldi Curt Röber Braunschweig.

Reich Ignác

fa-ípművészeti műterme

Arad, Deák Ferencz-utca 23. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a legjobb hazai- és külföldi szobrász műtermekben és szakrajziskolákban szerzett szakképzettségemet szülővárosomban öbajtván értékesíteni, elvállalok tehát a szakmámba vágó bármilyen munkát. Egyben bátorkodom a n. é. közönség szives figyelmét a Guttman és Berger (Andrássy tér 21) divatárú üzlete kirakatában levő legújabb ritka faragványaimra felhívni, melyek a budapesti ípművészeti műcsarnokba lesznek küldve és mindenki meggyőződhetik arról, hogy a versenyt bármivel szemben kiállok. Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Reich Ignác,

613 asztalos.

1—1903. m. g. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy azoknak, akik a belvárosban, sarkad, erzsébet és poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnál, azoknak pedig, akik Gáj külvárosban és a tanyákon laknak a gáji alkaptányi hivatalnak kell bejelenteniök, hogy hány darab juhot, vagy sertést kívánnak a folyó évben a városi legelőkre bocsájtani.

A bejelentésekre folyó évi márczius hó 5, 6, 7, 9, 10 és 11-ik napjait tűzzük ki határidőül, amelyen túl a bejelentések el nem fogadtatnak.

A bejelentések alkalmával lesznek kiállítva a juhokra nézve a kötelezvények a legeltetési díjak ama felerészére, amelyek nem a legelőre bocsátás előtt, hanem folyó évi augusztus hó 20-ig fizethetők be.

A legelőre bocsátás napját később fogjuk kitűzni.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1903. évi márczius hó 8-án tartott üléséből.

Varjassy, s. k. tanácsnok.

*****

NEM IS HITTEK EL EDDIG,

hogy oly olcsó árban valódi 14 karatos tiszta arany és finom ezüst ékszer tárgyakat lehet adni, mint hirdetem, csak miután meggyőződtek róla, látják; hogy tényleg

mily olcsón árusítok.

500 koronát fizetni kötelezem magamat, ha a nálam vett arany-áru nem felel meg a finomságnak (t. i. 14 karatos aranyak) a miért jótállok, ugyszintén a nálam vett órákért is 2 évi jótállást vállalok, és tájékozással közlöm a következő árakat:

- Egy szépen diszitett nickel ank. rem óra . . . 2 frt. 35 kr.
- Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
- Egy kettős fedelű acél rem. óra . . . . . 3 frt. 90 kr.
- Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
- Egy finom fekete női rem. óra . . . . . 4 frt. 30 kr.
- Egy finom ezüst női rem. óra . . . . . 4 frt. 90 kr.
- Egy finom ezüst férfi rem. óra . . . . . 5 forint
- Legfinomabb anker rem. ezüst óra . . . . . 8 forint

14 krtos arany női órák bámulatos olcsón. 14 krtos arany fülbevalók 1 frt. 40 krtól.

Ebresztő órák 1 frt 60, 1 frt 90 krjával.

Zinner Vilmos,

mérés és ékszerész Arad, Ferray-utca 2/3

318

*****

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a bőrgyógyászat által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibiresot, bőrvörösséget és mindenemű arcztisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás, Tábor Gyula (Gá) és Vojtek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krauss Elemér és Társai, Vojtek és Weiss odrguista uraknál.

Építésszek, háztulajdonosok és lakásbérletők figyelmébe!

Van szerencsénk b. figyelmét felhívni

Aradon, Varjassy József-utca 12.

szám alatt létező

épület-műlakatos és javító műhelyünkre,

hol épület vasalásokat és sűrűcsöveket és takaréktűzhelyeket u. m. bármilyen műszakmunkába vágó javításokat jutányos árban és jóállás mellett elvállalunk.

Illő tisztelettel 315

Vancsó és Lang,

épület és műlakatosok.

4371—1903.

Hirdetmény.

A városi m. kir. pénzügyőri biztosság által megküldött Goldner Ernésztin engedélyezett italmérés várható forgalmára vonatkozó összeírási jegyzéket az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §. és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1903. évi márczius hó 3-tól számítandó 8 napra a város fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy az ellen nemcsak az érdekelt, hanem az ipartestület és kereskedelmi testület is nyújthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőségnél észrevételeket.

Arad, 1903. évi február hó 21.

A városi tanács.

Gyönyörű padlókat

kapunk kefe, viasz és festék nélkül, ha a világhírű

DYNALIN-PASTÁT

használjuk. Minden normális szoba padlója — akár kemény vagy puha fából (linoleum is) két puha rongy és némi Dynalin-pasta segítségével néhány perc alatt csodaszép világosbarna, pompásan fényes lesz és hamar megszárad.

A Dynalin-pasta alkalmazásával még a következőket lehet elérni:

Minden butordarab, akár puha, akár kemény fából van, akár matt vagy fényezett, olyan lesz, mint az új és a feltöltött 3-4 szeri tisztítás után.

Márványablak, márványkövek, akármilyen öregek is, egy perc alatt mint a tükör úgy tündökölnék.

Világos csipők gyönyörű szépek lesznek és a bőr feltűnő tartósságot nyer. Lakkozások, akármilyen öregek, pompás fényt nyernek és a bőrt konzerválják.

Egy adag ára, elégséges 3 ablakos szobához

2 kor. 20 fill.

585

Földtag 1 korona 10 fillér.

Főraktár Ausztria Magyarország és Németország részére:

Longlife-vállalat, Bécs,

VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

Mint különlegességet ajánljuk:

a „Lyra-tinktúra“-t, melylyel polokát és annak petéit garancia mellett teljesen ki lehet irtani. — Egy nagy üveg ára 1 kor. 30 fillér.

Megrendelhető a Longlife-vállalatnál, Bécs, VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

Eladó vastartók.

Nagy vastartó- (traverz)-

készletünket

cartel-áron alul eladjuk.

Régi építési anyagok,

u. m.: használt parketta, vizkagyló, folyosó rácsok, erkély rácsok, vasajtók, vasablakok, vas spaletták, ajtók, ablakok, vörös márvány- és homokkő-folyosó-lapok

olcsón eladók.

Fodor és Reisinger,

mérnökök, építőmesterek.

617

T. cz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a legújabb divatu hazai, angol és francia kelméket a

tavaszi és nyári

idényre megkaptam.

Készítek mindennemű uri öltönyöket legújabb divat és sikkes szabás szerint, jutányos árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam illő tisztelettel

Holländer Illés

uri-szabó 624

Batthyány-utca 21.

Szemben a Weitzer János, volt Templom utcaival.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi irásbeli jóállás mellett privát vevőknek

Konrád János

órágyára,

aranyárak kiviteli háza

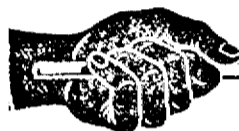
BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra 3.75.

Valódi ezüst rem. óra 5.80.

Valódi ezüst láncz 1.20.

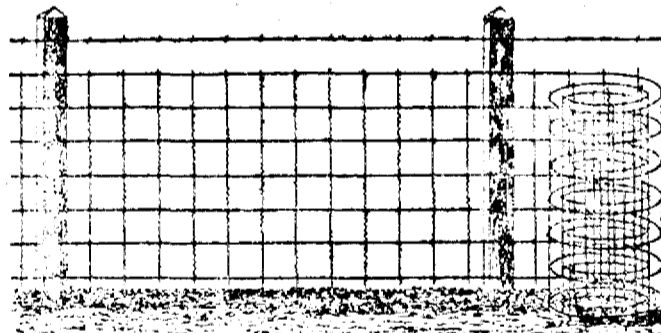
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállításai érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomom. 3721 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII. kerület, Ullői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legegyszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeinél fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: olcsóság: 1 méter magasságu tekercsekben a következő árakon kapható:

Horganyozott vas-sodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Sodronyvastagság: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-00 milliméter.

Ár méterenkint: 40 45 55 60 65 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter hosszukás lyukbőséggel:

Sodronyvastagság: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-00 milliméter.

Ár méterenkint: 50 60 70 80 95 fillér.

Czéljelerőség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; feled és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmaszást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálat összereszesztésére tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézszel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszessége, s mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetőzés szerint megmagasítható. — A tuskés sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Száma, elismerő-levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: kétféle gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra, szines és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtárák-röstályokat, bőr-szálkosarokat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostákat, borszűrőket, oszlopgepekbe való pabozs osztályozó-hengerket, stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

FISCHER SAMU

uri és női cipész

Aradon, Weitzer János (volt Templom-u.) 15.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legújabb divat szerint és legjobb anyagból készítve, jutányos árak mellett. 156

Fő törekvésem oda irányul, hogy úgy mint eddig is, továbbra is a t. rendelőim állandó bizalmát kiérdemeljem.

Javításoknál a legnagyobb gondot fordítok.

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czillinder vasalásokat, átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadtnak.**Szőnyeget javítani,**

ha perzsa, szmirna, de bármilyen kijavítás elfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi uri háztól kapott dicséretet munkájáért. 154

Schwarz József

szőnyeg tisztító és javító intézete,

József főherceg-ut 8.**Dick Ferencz Alajos**

fényező és mázó mester

Aradon, Batthyányi-utca 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba, és kádak-, vas- és fa-butorok-, vizikannák-, tálcza-, kályhavédő-, faksarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronzozását, majolika festészetet fára és érczre díszes kivitelben, floderozások minden színben a legsempiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítenek. 421

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitelben a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lébakra

ortopéd-czipők

elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti

bakancs vagy csizma

elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

115

WOLF JÁNOS.**HOLLEITER FERENCZ**

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden **uri és egyenruhának** a legjobb divat és előírás szerint a **legjobb anyagból** való elkészítésére, **jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.** Ugyiszintén **javítások, átalakítások** jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség pártfogását kérem illő tisztelettel. 185**Holleiter Ferencz.****Terény Jenő**

vegyeskereskedése a tehér csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát **fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árakból.** 182

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Biedl József

szobafestő és mázó, fa- és márvány imitáló

ARAD,**Vörösmarty-u. 3.** (a színházzal szemben.)

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, kényesebb

szobafestéstis, valamint mázóást és mindennemű **kül- és belföldi fák imitálását** (floderozást) a legszebb és legizlésebb kivitelben,**Jutányos árak**

mellett.

Elvállalom lakásoknak poloska és féregmentesítését, teljes jótállás mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 137

Eladó**földbirtok.**

Aradtól egy óra járásra, Zimánd-Ujfalu határában

240 hold föld

gazdasági épületekkel együtt 428

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb toltetteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít.

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna utca 2 sz ajtó 4. 265

Szőlőbirtokosoknak ajánljuk legolcsóbban.

Permetező önműködő	drb. forint	8 —
" Vermorel rendszer I.	" "	11. —
" " eredeti	" "	21. —
" Siphonia önműködő	" "	28. —
Kékkő magyar vagy aüssi, 100 kg.	" "	30. —
Raffia hars vál. I. ső minőség.	" "	45. —
" " " II. k "	" "	42. —

Kovács Soma

gép, műszaki és pinczegazdászati eszközök raktára

Arad, Neuman-palota.

Dengelegy Ferencz

uri szabó

Aradon, Templom- és Kazinczy-utca sarok.

Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe mindennemű **uri stílusnyők** mértékszerinti elkészítésére a **legújabb divat szerint,** jutányos árban, pontos és csinos kivitelben. 305**Stagl József**

kefekötő

Aradon, Csiky Gergely-utca 17.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek mindennemű

kefe- és meszelő-árak

elkészítésére a legjutányosabb árakés pontos kiszolgálás mellett.

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bementesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében 286

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

Uri szabóságunkat

tetemesen

magnagyobbítvaajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe. A **legdusabb választékban tartunk raktáron hazai és angol kelméket.**

Megrendelések 24 óra alatt elkészítetnek, jutányos árak, divatos szabás és pontos kivitelben.

Tisztelettel

Márton és Hirsch

uri szabók 558

Aradon, Szabadság-tér 8. sz.

Tóth János

épület-, butor- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden az **asztalos szakmába** vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.**Háló-, étterem-, uri-szobák és terem-berendezéseket** bármely stílusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben.

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **asztalos műhelyét**

Arad, Deák Ferencz-utca 2. számu

saját házába helyezte át.

Uj othonában a nagyérdemű közönség szíves bizalmáért esedezik.

Kitünő tisztelettel

418

Sebesy Ferencz.**PAPP KÁLMÁN**

arany-, ezüst- és ékszer-műhely

Aradon, Fábrián-utca 12. (Bonts-ház)

Elvállal **arany-, ezüst- és ékszer-munkákat,** továbbá **egyházi felszerelések** ujonnan készítését vagy átalakítását és új-átaranyozását jutányosan és pontosan. 206**Wolster Izsó**

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű **uri stílusnyők** mérték szerinti elkészítését a legjobb divat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Ügyes**Vizsgázott gépész,**

ki egyszersmint kovácsmunkálatokhoz is ért, vidékre április hó 15-ére

kerestetik.

Czim a kiadóhivatalba meg tudható. 607

Sonnenwirth József

mű-ozimfestő és diszmázoló

Arad, Deák Ferencz-utca 39.

Czeiler István urnát 8 even át, mint műveze ő voltam alkalmizva; elvállalok 488.

üvegre, fára, vaslemezre

fóliákat és festéseket

csinosan és tartósan.

Végh István

épület és diszmű-bádogos

Aradon, Boros Béni-tér 10.

(Nádor-utca sarkán.)

Elvállal mindennemű ornament épület bádogos és templom-tornyok fedését, továbbá **vízvezeték munkálatokat,** fürdőszobák felszerelését, konyha berendezéseket, u. m. closet és oszrepedés javításokat, úgy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árak mellett, pontos és gyors kivitelben. 573

Kiss András

férfi szabó

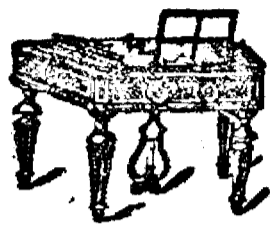
Aradon, Deák Ferecz-utca 35.

Ajánlja magát az idényhez alkalmas lelegegánsabb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.

Hazai és angol ruhászövetekből állandó raktárt tartok. 5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint szabász működtem

Pártoljuk a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapestben kintünetve

Varju Béla

cs. és kir. szab. mhangszer-ípar telepe

Budapest. Vill., József-körút 20 sz.

A székes-tóváros valamint több zenekar és zóltó-tesztilett szállítója.

Saját készítményű hangszerek, u. m.:

	frtől frtíg	frtől frtíg	
lakó-hogedük	5 15	Trombiták	4 70
Kijátszott régi hegedük	20 1000	Harmonikák	3 80
Fuvolák	3 80	Arisztonok	14 35

Intóna 6 kótalappal (2, valamint mindennemű pengető vonó és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forintól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bárminemű hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1784

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárpitos és diszítő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelémnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiardasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölk.

Egy jó házból való diu tanulóni felveszek.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és diszítő 248

Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Susztig Mór

áruháza

Aradon, Szabadság-tér, (Dományi-palota.)

Tavaszi

ujdonságok.**Ruhakelmék**

és

Mosókban

a legjobb választékban * * * * * raktárra érkeztek.

A fejlődő hazai 567

szövő- és nyomtató-iparunk

támogatásának tudatában azoknak java termékeit szintén válogatott kivitelben beszereztem.

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, ékszerész és ezüstműves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

Aki jó és szép cipőt akar

az készítesse cipőit

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészeteiben

Szabadság-tér 4. (Pölzi-kávéház mellett.)

Készít legújabb divat szerint és fájós lábakra 134

(Orthopäd) gyógy-cipőket.**SCHMIDT LAJOS**

szobafestő és mázólo

Aradon, József főherceg-ut 10. sz.

Ajánlja magát a helybeli és vidéki építészek, háztulajdonosok és lakásbérletknél szükseglendő minden a

szobafestő és mázólo

szakmába vágó munkák elkészítésére a legegyszerűbbtől a legdiszesebb stylusban.

Ugyszintén elvállal 447

templom-festési és diszítési

munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferecz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséggel 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű uri öltönyöket legújabb divat szerint készítik, jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. 278

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Pikó János

szobafestő és mázólo

Aradon, Csiky Gergely-utca 6. sz.

Elvállal minden, a

szobafestő és mázólo

szakmába vágó munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, jutányos árak mellett. 374

Brassay Testvérek

Aradon, Ferecz-utca.

A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fűző-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgyközönséget becses megrendeléseikkol szerencsésíteni, ugyszintén kész fűzők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók 459

Ujdonság Aradon.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy Aradon, Hal-tér 1. sz. n. kizárólagos balatoni hal-árudát nyitottam. holnaponta különböző

balatoni halak

a legfrisebb minőségben kaphatók. A midőn a n. é. közönség szíves pártfogását kérem,

maradok tisztelettel

Messer Illés.

525

Pardy J. Vilmos

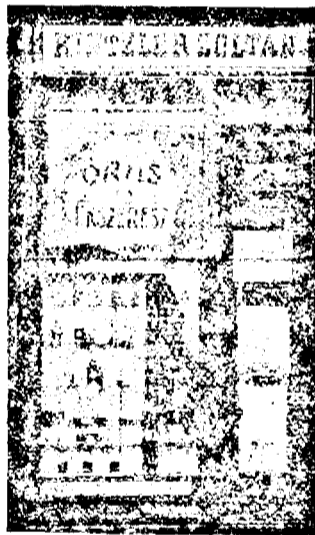
uri- és női cipész

Arad, Tököly-tér 6a.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét

cipész-üzletemre

felhívni, melyben a legkényesebb lábakra is a mai kor igényei szerint a legfinomabb kivitelű férfi-, női- és gyermekecipőket készítek a legszolidabb árak mellett. Különös sulyt fektetek arra, hogy minden egyes vevőm teljes megelégedését kiérdemljem. Miért is üzletemben csakis a legfinomabb bőrműveket használom fel. 226

Andássy-tér 20. Fischerné féle ház.

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egy-ruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövetből és sikkos szabás és jutányos árak mellett. 386

Aki a fehérre mosott és fényesre vasalt**fehérneműnek kedvelője,**

az adja fehérneműit

Morvai Károly

Weitzer János- (volt Templom) utca 17. szám alatt levő

mosó és vasaló intézetébe

tisztíttatni. 384

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves

Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal mind n szerkezetű fegyver kisebb és nagyobb javítását és új agyazást-, esőbarnítást juttat: yos árban 287

jótállás mellett.

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyváradi-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítást és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett.

Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Építők figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy saját házamban, Kapa-utca 12/a. szám alatt

építési irodát nyitottam.

Hogy új épületeket, régi épületek átalakítását és javítását, tervek és vázlatok készítését a legjutányosabb árakon elvállalom.

Tisztelettel:

Tenczlinger Károly,

vizsgázott kőműves m.,

mint az aradi vizsgázott és jogositott kőműves mesterek egyesületének tagja.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesítek mindennemű diszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázólosi és fénymázolósi munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő. 409

Arad, Petőfi-utca 11. sz.

Giller Róbert

órás és ékszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.**Óra javítások**

jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

146

órás és ékszerész.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK

További részletekért kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

azon rovásban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselekedet kereső vagy cseledek ajánlkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Szőlőt venni óhajt

hegyalján egy 3—6 holdas, kész vagy parlag szőlőt venni óhajt Walter M. Kis-Szt.-Miklós 48. szám alatt, u. p. Uj Arad. 506.

Kiadó üzlet.

Salacz-utca 3. szám alatt, a hova a kaszinó beköltözik, egy üzlet raktárral május hó 1-én kiadó, bővebb felvilágosítással szolgál Herold Rezső Kis-Szt.-Miklóson u. p. Uj-Arad. 507.

Nősülni óhajt

egy 28 éves keresztény kereskedő 4000 korona hozománnyal. Megkivántatik, hogy házas nevelésű és szerény igényű leány legyen. Leveleket „Házasság” czimen a kiadóhivatal közvetít. 593

500 koronát fizetek

annak, a ki engem megfelelő álláshoz juttat. Levelet „Állás” jelige alatt közvetít a kiadóhivatal. 565

Egy jó menetelű

fűszer és vegyeskereskedést keresek átvételre Aradon, vagy vidéken. Czim a kiadóhivatalban. 594

X. asszony.

Közbejött akadályok miatt lehetetlen volt. Délután vártam szokott helyen, de hiába.

Szukop Sándor

ezelőtt Hammer és Szukop, Arad, Salacz-utca. A legjutányosabban készít egyenruhákat és hadfelszereléseket, továbbá uri öltönyöket a legujabb szabás és divat szerint. 487

2 butorozott utcai szoba

fürdőszoba használattal a Szabadság-téren kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Radnai-ut 3. szám

alatt levő korcsmahelyiség azonnal kiadó. Bővebbet Walder S. és fia és Urmánczy János fűrészgári irodában. 590

Vizsgázott

különböző condenzációs stabilgépész, villanyvilágításban gyakorlott, gőzfűrésztelepeken több évi gyakorlattal állást keres vasasztergályos és gyalus géplakatos. Czim a kiadóhivatalban. 596

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknél, Szabadság-tér 21. sz. 561

Jó házi koszt!

Keresek 2 urat kosztba. Czim a kiadóhivatalban. 619

Kényelmes új családi ház.

saját vízvezetékekkel, fürdőszobával, szép nagy telekkel, igen jutányosan eladó! Megtekinthető, Simándi és Lenkey-ut sarkán. 622

Sürgősen keresek

200 korona kölcsönt havi visszafizetés és kamat mellett. Ajánlat „Kölcsön” jeligével a kiadóhivatalba. Ügynöknek jutalék. 618

Május hó 1-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcai sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Magánjáró cséplőgarnitúra

8 lőerejű és több keveset használt gépek előnyös áron kaphatók Kovács Soma czégnél, Aradon.

Egy ügyes géplakatos,

aki a gazdasági gépek javításában teljes jártassággal bír állandó foglalkozást kaphat. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 626

Irodai alkalmaztatást

keres egy hölgy, ki irodai teendőket már végzett. Próbaidőre esetleg ingyen. Ajánlatokat „Batthiányi utca” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 614

Ház eladás!

Nagyobb vállalkozással kapcsolatos elköltözködés miatt, az igazságügyi palota szomszédságában, a Maros-utcai 2. számú, ugyancsak a Ferdinánd utcai 8. számú jól jövedelmező bérházak kedvező feltételek mellett eladók. Egy negyed rész előre fizetendő, a hátralevő összeg évenként 15% al törleszhető. Esetleg az egész házakat 5 évre bérbeadom. Bővebbet Kézsmárky Istvánnál, Ferdinánd-utca 8. szám alatt. 625

Epilepsia.

Aki epilepsziában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M. 2749

Stiászny József

kaptala és számla készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Külföldön 1901. és 1902. években.

Ajánlja magát mindennemű kaptala és számla készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanuskodik jó hírnevemről. Főtörekvésem: bevőmet a legjobb anyagból készült áruval jutányos áron mellett kiszolgálni. 281

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstt. 261

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pottom áron eladni, megveszem én azokat, ugyancsak

urásoktól levett ruhákat

a legelőnyösebb áron.

Kívánatra hához is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használatát mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. gyökerei, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferencz-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és Krausz Elemér és Társai drogueriájában, Andrassy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-főle fogvizet. Hamisítványok feljelentői 100 díjaztatnak. 129

Zongora készítő és hangoló ipar áthelyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.

(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241 Szakszerűen eszközök mindennemű javítását és hangolását helyben és vidéken.

A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy Aninai rudvasunk és Rericzai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona minőségi farkas” védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák magyar állam vasutttársaság, magyar bányáihutái és uradalmainak igazgatósága.

Van szerencsém értesíteni a t. cz. hölgyközönséget, miszerint öltözékeiket

női divat műtermemben

a legegyszerűbbtől a legelegánsabbig beszerezhetik.

Főtörekvésem oda irányul, hogy tisztelt megrendelőim igényeit tiszta és kifogástalan munka által kielégelhessem.

Női divat műtermemben uri leányokat a szabászat minden ágában 40 forint díj mellett teljesen kiképezek.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Schvarcz Nándorné

Arad, Hal-tér 6. szám.

Fizető leányok felvételnek.

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arczkép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 538

Vázlatok és költségvetések kívánatra készíttetnek.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHUVELY.